

Naujienu Antroji Dalis

NR. 611

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XVIII METAI

1939 metais Lietuvos kariuomenė paraduoja Vilniaus gatvėmis

V. PETRAITIS

Naujas ginklas - mirties spinduliai

Fantastinių romanų ginklas — mirties spinduliai šiandien jau virsta tikrove. Kaip praneša U. S. News & World Report, mokslininkai, sustiprindami šviesos spindulius, sugebėjo išgauti trumpalaikius šviesos smūgius, kurių stiprumas yra toks, kad jie pramuša ploną plieninę plokštę. Įtaisas, kurs sustiprina paprastą šviesą ir išsauna nepaprastai galingą šviesos smūgį, pavadintas "laser". Tas žodis sudarytas iš pirmų raidžių pavadinimo "Light Amplification for Simulated Emission of Radiation".

Pirmą laserį pradėjo sekmingai operuoti 1960 m. dr. Maïman Hughes Tyrimų Laboratorijoje. Laboratorinio tipo laser, būdamas ne ką didesnis už paprastą kišeninę lemputę, sukuria lygiagrečiai sklindančių spindulių siaurą pluoštą tokio stiprumo kaip milijonas 100 vatų lempučių. Karškieiems tikslams laser būtų žymiai didesnis — maždaug didelės kanuolės dydžio.

Virš 400 šio krašto laboratorijų pradėjo uoliai dirbuotis, siekdamos išbulinti tą išradimą, kad jis galėtų būti sekmingai pritaikytas ne vien karo reikalams, bet ir medicinos, susisiekimo, televizijos ir radio tikslams. Keliolika skirtingų tipų laserių jau pagaminta, o kai kurios firmos net pradėjo jų sudėtinių dalių gamybą.

JAV valdžia labai susidomėjo laserių militarinių pritaikymu ir jau yra išleidusi milijonus dolerių. Rusai taip pat karščiškai dirbuoja šioje srityje. Sekmingiausias laserių pritaikymas numatomas antiraketinių raketų srityje. Toks ginklas suvaidintų svarbų vaidmenį apsiginime nuo priešo raketų.

Laserio sukeltas spindulių pluoštas priešingai paprastai šviesai neišsisklaido, bet skren-

da lygiagrečiai ir dėlto bemaž nenustoja savo stiprumo net kelis šimtus mylių atstume. Toksai spindulys, nukreiptas kaip koks prožektorius į dangų, su naikintų atlekiančias raketas. Iki šiol tobulinamos Nike-Zeus antiraketinės raketos greitis siekia 50 mylių per sekundę, taigi yra labai mažas palyginamai su laserio išsauto spindulio greičiu, siekiančiu 186,000 mylių per sekundę!

Laserio spinduliai, arba kaip juos vadina "mirties spinduliai", gali pramušti lekiančio bombonešio kuro baką ir jį uždegti, arba sugadinti jo elektrinius įrengimus ir sujaukti valdymo sistemą bei apakinti pilotą. Satelitai šnipinėjimo tikslams su įrengtais šviesos šautuvais galėtų stipriai apšviesti taikinius žemėje ir padaryti aiškias nuotraukas. Naudojant infraraudoną šviesą, fotografavimas net nebūtų pastebėtas.

Dabartinio laboratorinio tipo laser gali sukaupiti spindulius į vieną tašką, siauresnį už skustuvo ašmenį. Toki spinduliai buvo sėkmingai pavartoti vietoje peilio žmonių bei gyvulių akių operacijoms. Pranašaujama, kad jie bus sėkmingai panaudojami smegenų komplikuotiems operacijoms. Tokie spinduliai yra pakankamai stiprūs prapjauti žmonių audinius su neatsiektu iki šiol tikslumu.

Mokslininkų žiniomis, laserio galingumas neribotas, tik sudaro sunkumų sukonzentruoti šviesą į kuosiauriausią spindulių pluoštą, kad padidintų jų destruktivų galingumą.

Numatoma, kad laserio spindulius bus galima plačiai panaudoti ryšių tikslams. Jau 150 Bell Telephone Bendrovės mokslininkų dirba šioje srityje. Vienas spindulių pluoštas, teoretiniai imant, duos galimybę perduoti tuo pačiu laiku 100 milijonų pašnekėsių telefonų. Signalai bus laisvi nuo statinių truk-

srityje laseris vaidins panašų vaidmenį, kokį suvaidino tranzistoriai, o apsiginavimo srityje jis atneš žymių pakeitimų.

MOKSLO NAUJIENOS

Daržovės auginamos jūrų dugne

Jungt. Valstybių atominis submarinas (povandeninis laivas) turi įrengtą tanką, kuriame užauginama tiek saločių ir ridikėlių, kad šimtui vyrų įgulos tenka kiekvienam po saločių galvutę ir po kelis ridikus kas savaitę. Tankas yra pripildtas augalų auginimui reikalingų chemikalų skiedinio, o daržovių šaknys yra įleistos į dirbtinį smėlį, kuris yra lengvesnis už žemę. Saulės vietoje augalus apšviečia fluorescencinės lempos. Bandymai su morkomis nepasisekė.

Toks žalių daržovių daržas yra labai naudingas jūrininkų sveikatai, kada jie turi išbūti jūrų gelmėje iki 2 mėnesių neišsiskeldami paviršium.

"NAUJIENAS" SKAITYTO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS

dymų ir sutrikimų.

Laseris gali būti panaudotas ir energijai perduoti į didesnius atstumus. Pavyzdžiui, 200 colių teleskopas su laserio šviesos šaltiniu padarytų šešių colių skersmens šviesos dėmę tūkstančio mylių nuotolyje. Tos šviesos dėmės pakaktų užvirinti kavos poduką.

Numatoma, kad elektronikos

COSMOS TRAVEL BUREAU
PIONIERIUS KELIONIŲ SRITYJE • DAUGIAUSIAI PATYRĘS
RUOSIANT IŠVYKAS Į
USSR IR RYTŲ EUROPOS KRASTUS

Mes parūpiname visas visas į USSR asmenims, kurie į čia atvyko per ar po II Pasaulinio karo ir dabar yra JAV-bių piliečiai.

AR JUS NORITE ATSIKVIESTI SAVO GIMINES Į USSR? — SUSIZINOKITE SU COSMOS

COSMOS TRAVEL BUREAU
45 WEST 45th ST., NEW YORK 36, N. Y. — Tel. CI 5-7711

NAUMĖ LIŪNAITĖ

MIELI LIETUVIAI!

Mes, trys Lietuvos dukros — aš, Naumė ir mano draugės Augė ir Skardė — senai ir ilgai gyvenę, bet nepasėję, buvę išvietintos, ilgai ir plačiai klydoje, pastangomis Nado Rastenio, pasiekėme lietuviškąją Čikagą ir viešime "Naujiene".

Mes norime atvykti į jūsų namučius ir papasakoti jums savo šurpulingus pergyvenimus senovės tremtyje. Iš mūsų sužinosite apie tais laikais esantį Bangpūčio dvarą Baltijos dugne, malonią Ravinę, geruosius Ardenus, mūsų gimtinę — Žvyrinę, tų laikų Lietuvą ir didingą "Trijų Režių šventės" apeigas.

Mūsų kelionė į Jūsų namučius, buvusi \$5.00, dabar tik \$3.00. Pradėdami ar sumokėdami "Naujiene", 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., leisite mums atvykti ir viešėti pas jus.

Iki mielo pasimatymo,

NAUMĖ LIŪNAITĖ

Dail. IGN. ŠLAPELIS

Gamtovaizdis

"CAP ARCONOS" PASKUTINĖS DIENOS

Kaip naciai Liubeko įlankoje pražudė 10,000 kacetininkų

Valterio Banaicio Chicagoje pasirodymo proga, teko vėl prisiminti pradedamus primiršti pergyvenimus iš paskutiniojo pasaulinio karo paskutinįjį dieną.

Buvo 1945 metų pavasaris, gegužės 3 dienos rytas, pakeičiantis Wismaro į Liubeką. Buvo tylus gražus rytas po siaubingos dienos, kada vienintelis pamariais į vakarus vedantis plentas, sausakimšai pilnas bėgančių civilių ir netvarkingai besitraukiančių vokiečių kariuomenės likučių, buvo nepaliaujamai bombarduojamas ir iš kulkosvydžių apšaudomas sąjungininkų karinių lėktuvų. Nespėja neužmatomo ilgumo gurguolės pasijudinti, kai vėl aliarms ir visi kas gyvas — į pakeles, griovius, į laukus, į žaliuojančius pasėlius ir arčiau pasitaikiusius krūmus. Kelias vietomis sudaužytų vežimų, arklių lavonų užverstas, vienur kitur ir negyvas žmogus, vyras, moteris ar vaikas iš kelio pavilkta į pašalį. Plente voliojasi nesprogusios granatos, kurių reikėjo nemažiau saugotis, kaip viršum galvos besisukaliojančių plieninių mirties paukščių...

Buvo gražus, tylus ir taikingas rytas po neramos nakties, kada vokiečiai, pašalinę iš plento visus pabėgėlius, juos suvarė į krūmus, žadėdami tą naktį pasitikti artėjančius angelus "paskutiniam lemiamam mūšiu", kuriam daugiau ne-

bepasiruošė. Gegužės trečiosios rytą pakeliui iš Rytų į Vakarus išaušo visiškai naujas pasaulis — tylus, ramus ir taikingas. Pakelėje vieno ūkininko kieme vakar buvę Hitlerio kareiviai, šiandien kaip ir kiti žmonės, armijos sunkvežimius nudenėgė ir ant žemės išdėlioje moterų ir vaikų būriams bedalinę kariškų maisto atsargų ir kitokių armijos reikmenų liekanas. Kitur tikrieji vokiečiai pabėgėliai besibučiuoja su "auslenderiais" — svetimšaliais pabėgėliais, dalindamiesi sensacingomis žiniomis, kad Hitleris "kaput" ir karas baigtas!

Palengvėjusiomis širdimis atsileidę važiuojame tolyn dviračiais prie vieno kybartiško vežimo prisigretinge. Niekas nebestabdo ir nebevaro. Niekas bombų nebemėto. Plentas traukia pajūriais - pamariais išpracties į atėitį, artyn šlutupio žiočių, prie kurių yra išsidėstęs senas Hanzos laikų miestas Liubekas ir jame — anglai.

Maudyklės lavonų pilname papildymyje

Užvažiavę aukštą kalvą matėme toli mėlynuojančią Baltiją. Liubeko įlanką. Įlankoje matėsi keli dideli laivai. Tik staiga laivų pusėje pasigirdo vienas, du, trys ir daugiau kurčių dunksterėjimų. Prie karo

(Tęsinys 2-me psl.)

Dienu Skeveldros

1.

Besiraudamas tarp senų laikraščių kažkaip užkliūnu už "Atspindžių" (leidėjas ir redaktorius V. Meskauskas; ak, gaila, ypač iš laiko perspektyvos, gaila, kad žurnalas užgeso!) Nuotrauka. Tai iš pat ūsų, akių, plaukų matyti, kad Marius Katališkis. Ir jo žodžiai apie pasirodanciąją (tai buvo prieš 10 metų) "Užuovėja", ir kokie iki šiai dienai mįslingi:

"...šiam krašte turi ką nors veikti. Panūdau užsirašyti gimtosios šalies vaizdus, kol jie gyvi ir plačiai apžvelgiami, kol jie nevirta sunkiai beįtikima vaikystės pasaka, tik retuomis iš ūkanų beįnyrančia. Kaip naktigonų sukurtos ugnys žėrėjo jie man, paskubomis traukiantis vakartuosin iš miškingos Lietuvos siaurės, kur didumą gerųjų savo metų praleidau, kur labai anksti pradėjau sunkiu darbu pelnytis duoną, ir buvau (1915) gimęs. Tsvaskėjo ir šildė sugrubsčius rankas apkasų ir frontų linijose, belaisvių stovyklose, slapsnantis ir bėgant. Ir dainuojant ilgesingas dainas sugriautų kareivinių kazematuose, ir spygliuotom vielom aptvertuose barakuose. Dega jie ir dabar. Tik ar ilgai? Gal man jie tokiais ir pasiliks, bet aš galvoju apie jaunomėnę, sumaisčių metais išsipūtusią ir čia visu gražumu sulapojusią. Galvoju apie tuos, kurie jau maž nieko nebeatimena, kuriems tėvų žemė netrukus liks tik neaiškūs vaizdinys. Jie neatsparūs ir be atmosferos, juk neganė bandos kirtimuose ir nevėžiavo pakluonių upelyje. Kur jau jiems, kai daug vyresni laučiosi sprandus ir kūliais verčiasi apsiptojusiam amerikoniško gyvenimo verpete? Kai ūkininkas, atlikdamas pasivaikščiojimą kietu šaligatviu į kiną ir ten pasinėres peštynių trukšme, randa tą užsiėmimą geresniu, negu šventadienio laukų apžiūrėjimą ir luobą tvartę, kai to ūkininko buvęs bandininkas lekia automobiliu lenktyniaudamas su policija ir tvirtina nebūsiąs toks kvailas grįžti ten, kur kadaise lankė kaimynų mergeles, išsipusčiusias ir sėdinčias prieklėtyje. Kai vienas išmuktas angliskas žodis išstumia panašų lietuvišką — kagi, juk kiekviena indo kaip ir galvos, talpa ribota, tad vietą taupant prisena išmesti kas nebereikalinga, pasenę ir be naudos. Ko tad benorėti iš jaunomėnės?"

2.

Ir vėl Mona Liza šypsosi. Didžiai paslaptiniai. Ir vėl Luvre (prc. Louvre) neramu. Italijoje mirė žmonių ir policijos pamirštas vagišius. Prieš mirtį išpažino, kad Luvre Liza yra ne originalas, bet kopija. Ir vėl užvirė ginčai.

Liza buvo "pagrobta" 1911.8.21. Pagrobė Luvre sargas, Peruggia. Kai sugavo, paveikslą, deja, nerado. Po 2 metų bandė parduoti. Įkrito. Liza grįžo į Paryžių. Bet ar tikroji? Pasirodo, "pagrobta" Liza pateko į dailininko ir aferisto Andre Chandron rankas, ir jis pagamino 3 ar 4 kopijas, ir pardavė turtingiems kolekcionieriams. Pati gauja, kuri išpardavė kopijas, nebeatiskyrė originalo ir falsifikatų.

Kur tikroji Liza?!

3.

Paveikslų vagystės plinta. Paveikslai — vertybė, kuri brangsta. Pernai St. Tropeze pavogta 57 paveikslai 700,000 svarų vertės. Po to Aix en Provenca pavogta Cezanne rinkinys, 750,000 svarų vertės. Londono National Gallery dingo Wellingtono portretas (Goya darbas), kuris britų vyriausybei atsėjo 140,000 svarų.

4.

Antras smūgis Luvre. Tai iš Veneros (iš Melos kilusios) pusės. Oficialiai manyta, kad jos "tėvas" bus buvęs Praxiteles. Bet ans buvo prates kurti iš vieno gabalo marmuro, o Venera — iš kelių gabalų. Tai kas autorius?

Venera (Venus) į Paryžių "atvyko" 1821 m. Atvyko be pečių, be nosies, viršūtinė lūpa buvo kažko nukrimsta, ir kairė koja pamašta. Paryžius "sugydė", ir iki pernai žavėjo muziejaus lankytojus. Bet turtuolis Mathon Kyritis metai metuotina organizavo "žvejų" grupes, kurios triūsė graikų vandenyse. Ir išgriebė dalį dešinio peties (moteriško) ir porą pirštų. Tinka Venerai. Vėl ginčai.

Vėl skulptoriaus (iš dalies legendiško) Praxileto nenaudai. Manoma, tikroju "tėvu" bus būsiąs skulptorius Aleksandras. Maenides sūnus, iš Antiochijos.

Prancūzai už Praxiteles.

5.

Leon Uris savo knygoje "Mila 18", be kitų, sukūrė lenkų kilmės amerikietę Gabrielę Rak, kuri, išvydus gražų vyrą, mėgo prisistatyti, tardama "I am not a virgin". Konkretu. Aišku, Ar Gabrielės (taškas taškan) nepriima tėvynainis iš Brooklyno, N. Y., kuris viešai ir iškil-

(Tęsinys 2-me psl.)

"CAP ARCONOS"

(Tęsinys iš 1-mo pusl.)
pratusios ausys tuojau supra-
to, kad sproginėja bombos, ir
nemažos. Tuo tarpu vežimas
leidosi pakalnėn ir medžiai už-
stoję įlankos vaizdą, tik dar
kurį laiką teko matyti dauso-
se toje vietoje, kur tie laivai
stovėjo, lyg vanagus, kelis ka-
rinius lėktuvus sukalojantįs.
Tas vaizdas, kaip nereikšmin-
gas karo fragmentas, greit bu-
vo visiškai pamirštas.

Tik kai vėliau tą vasarą prie
Liubeko įlankos, pusiaukelį
tarp Liubeko ir Neustadto, žve-
jų kaime Haffkrugę įrengė ke-
lių tautybų tremtinėms ir pa-
bėgėliams DP stovyklą, iš piri-
mo momento akyste stovėjo ge-
gužės trečiosios reginys... Tie-
siai priešais Haffkrugę kokių
trijų mylių atstume Liubeko
įlankos viduryje ant šono, lyg
milžiniška juoda bangžuvė, gu-
lėjo tamsus didelis laivas. Tai
buvo vienas iš trijų su žmonė-
mis paskandintųjų vokiečių
transportinių laivų, pats di-
džiausias "Cap Arcona", kurs
ir ant šono gulėdamas negalėjo
pasinėti tokiam laivui nepa-
kankamai giliame vandenyje.
Apie pusę jo masės kyšojo vir-
šum vandens. Bet ne tiek at-
mintyje vaidenasi tas laivas,
kiek kas rytą visu įlankos pa-
plūdimiu randami išpurę, pa-
tinę, vandenyje pamėlinavę
skenduolių lavonai... Pamenu,
vieną rytą dviračių paplūdimiu
jodamas į Liubeką vieną kilo-
metro tarpe suskaičiavau 54
lavonus. Ir taip tęsėsi per visą
vasarą. Kai tik audra didesnė,
iš nuskendusiu laivų bangos
daugiau lavonų išskalauja ir
kai vėjas atsikuska į krantą,
lavonas atskalauja. Greit vokie-
čiai suorganizavo komandą,
kuri kas rytą lavonus surink-
davo ir nuveždavo, bet tie, ku-
riuos bangos vėliau afskalanda-
vo, pasilikdavo paplūdimiuose
kliaukioji iki sekancio ryto.

Nekartą teko įsitikinti, jog
žmonės nedaug kuo skiriasi
nuo muselių. Haffkrugę sto-
vyklos gyventojai su laiku tiek
apsiprato, jog eidavo į įlan-

ką maudytis ir smėlyje saulė-
tis, žinoma, pasirinkę vietą
kiek atokiau nuo lavonų...
Haffkrugę lietuviai stovyk-
la buvo kultūringiausioji iš
tuometinių lietuvų stovyklų
britų zonoje ir tai kultūrai dau-
giausiai pasidaravo du jauni
vyrai — Jeronimas Cicėnas,
pradėjęs leisti pirmą rimtą tu-
rininį ir gražų išvaizda hekto-
grafuotą žurnalą, ir Valteris
Banaitis, suorganizavęs plačią
pagarsėjusį Dainų Ansamblių.

Neilgai teko mums Stiko
vasarvietę maudytis... Kai vo-
kiečiai apsitvarkė ir pajūrius
apvalė, jiems patiems Haff-
krugę prireikė, ir mus perkėlė
į skardinių barakų lagerį Neu-
miunsteryje. Taip likimui pra-
dėjus išblaškyti, ir su Valteriu
Banaičiu nebeteško matytis iki
šio kovo 10 dienos Chicagoje.
O dabar apie "Cap Arcona"
tragediją, apie kurią smulkė-
nių duomenų paduoda lenkų
laikraštis "Przekroj".

"Cap Arconos" vardo kilmė ir paskirtis

"Cap Arcona" buvo pastaty-
ta Hamburge 1927 metais. Sa-
vo vardą jis gavo iš Ruėgeno,
kurios vienas iškisulys vadina-
si Cap Arcona. Laivas buvo
27,560 tonų, pastatytas susi-
siekimui tarp Hamburgo ir Pie-
tų Amerikos, turėjo 380 vyrų
įgulos, vežė savo trijose kla-
sėse 1315 keleivių ir darė po
20 mazgų per valandą.

Karui prasidėjus, nuo 1939
iki 1945 metų laivas ramiai
stovėjo Gdynės ostate ir jame
buvo įrengtos Hitlerio jūrininkų
kareivinės.
Jau 1944 metų pabaigoje pra-
sidėjęs vokiečių bėgimas nuo
lėtai iš paskos atslenkancios
raudonosios rusų laivos, 1945
metų pradžioje virto visuotine
panika. Pabėgėlių iš Rytprū-
sių mirtis buvo užplūdimus
visus pajūrius - pamarius, vi-
soks trafikas ir tvarka sugriuo-
vo ir 1945 m. sausio mėnesį
jau pačių vokiečių kariuome-
nei pasidarė nebeįmanoma
sauskeliais judėti, nes kaskart
dažnėjęs sąjungininkų karo
avijacijos puolimai naktimis ir
dienomis kėlė paniką ir padėti

darė nebeįmanoma.
Tą sausio mėnesį "Cap Ar-
cona" kapitonas Gerdtis gavo
įsakymą paruošti laivą ir lauk-
ti tolimesnio įsakymo, kurs il-
gai netrukus atėjo iš karo lai-
vyno vadovybės: išgabenti 10-,
000 vokiečių pabėgėlių į sau-
gesnę vietą, toliau nuo viešu-
jų kelių!
Prisipildęs vokiečių, kiek tik
telpa, laivas laimingai atplau-
kė į Neustadto uostą Liubeko
įlankos vakariniame krašte ir
čia per dieną ir naktį savo
transportą išlaipino.

Gavęs naują įsakymą, sku-
biai evakuoti iš Gdynės ir He-
los sužeistuosius kareivius ese-
sininkus, kapitonas Gerdtis iš
Neustadto nesisukubino. Užtru-
ko pusę paros bėtaisiant laivo
pagėdimus, o kai atėjo laikas
išplaukti, kapitonas rado savo
kajatėje nusišovusį.

Tik po kelių dienų naujas ka-
pitonas Bertram išplaukė į
Gdynę ir iš čia laimingai nu-
gabeno į Daniją didelį sužeis-
tųjų transportą. Iš Kopenha-
gos laivas, pritrūkęs kuro ir
jau negalėdamas gauti, nebeiš-
plaukė. Ten pasifiko keletą sa-
vačių iki lėtingosios nelai-
mingosios datos — 1945 metų
balandžio 13 d., penktadienio.

Mėnesio trylikta diena, penktadienis

Tą dieną kapitonas Bertram
gavo iš karo laivyne vadovy-
bės sifruotą įsakymą — tuo-
jau plaukti į Neustadą ir ten
laukti tolimesnio įsakymo. Lai-
vas kitą rytą išplaukė linkui
Neustadto.

Čia gavo telegramą: paruoš-
ti vietos priimti į laivą dešim-
tį tūkstančių kalinių iš įvairių
kacetų! Papildymui iš laivinink-
kystės reichskomisaro antra
telegrama: esant pavojui pa-
tekti priešui į nelaisvę, laivą
tuojau nuskandinti!

Netrukus kitas mažesnis lai-
vas, "Athen", atvežė 2,500 ka-
pelininkų, kurie per porą va-
landų buvo sugrūsti į "Cap Ar-
cona" pogrindžius. Kitą dieną
"Athen" atgabeno kitą trans-
portą. Su jais buvo atvežta 100
iki dantų apsiginklavusių SS-
manų. Kalinius taip pat su-

kimšo į pogrindžius ir krov-
nių sandėlius, o ginkluotieji
esesininkai pasiskirstė po laivą,
užėmė visas strategines vietas
ir pradėjo saugoti ne tik kal-
nius, bet ir pačius laivo įgulos
vyrus.

"Athen" laivas panašiai dar
kelis kartus gabeno kalinių
transportus iš Neustadto osto
ir iš Liubeko. Daugmas tu
nelaimingųjų kalinių buvo iš
Neuengammi kacetų netoli Ham-
burgo. Kalinių į "Cap Arcona"
jau buvo sukimšta 7,000. Ne-
gana to, esesininkų sargybu pa-
daugėjo iki 500. Balandžio 28
dieną "Athen" atgabeno dar
vieną transportą, bet kapitonas
Bertram griežtai atsisakė be-
priimti, nes jau nuo balandžio
14 dienos gyvi žmonės gaisro
sugrūsti iki stovimos vietos,
daugiau nebetilpo. "Athen" iš-
metė inkarą šalia "Cap Arco-
na" ir laukė tolimesnio įsaky-
mo. Kitą rytą, balandžio 29 d.
atplaukė dar du laivai su kalin-
nių transportais — "Thielbek"
— 3,000 tonų ir didžiulis ke-
leivinis 22,000 tonų laivas
"Deutschland". Abu du savo iš
kacetų atgabentus kalinius tu-
rėjo patalpinę apačioje. Tiedu
laivai taip pat išmetė inkarus
greta "Cap Arcona". Taip atė-
jo balandžio 30 diena ir gegu-
žės pirmoji. Nors išbadėję, ser-
gę, vos gyvi, kaip silkės su-
slėgti laivų dugnuose ir visose
pašonėse, kaliniai nujautė, kad
karas baigiasi ir tikėjosi grei-
tu laiku būti išgelbėti ir pa-
tekti į Tarptautinio Raudonojo
Kryžiaus globą kur nors Šve-
dijoje ar Norvegijoje.

Gegužės 1 dieną prie "Cap
Arcona" priplaukė vilkikas su
trimis barzomis, pilnomis iš-
džiūvusiu, pusgyviu žmonių —
vyrų, moterų ir net vaikų. Tai
buvo likučiai iš Stutthofo ka-
ceto evakuojamųjų kalinių
(Stutthofo kacete buvo kan-
kinama daug lietuvių, be kt.
prof. Dr. Bal. Sruoga, kun. Yla,
pulk. Urbonas ir daug daug ki-
tų).

Dalį kalinių išskerdė nacių esesininkai

Vilkiko kapitonas matyda-
(Tęsinys 3-čiam psl.)

Akis badantieji prieštaravimai komunistų rašomoje "istorijoje"

Tiesa nepaiso kam ji patar-
nauja. Ji pianna nors be pei-
lo tuos, kas tiesai nusikalsta.
Maskviniai komunistų istori-
kai aiškina ir irodinėja maiš-
tiniukus, galvažudžius Stenką
Raziną bei Pugačevą buvus
liaudies didvyriais, keršytojais,
kovotojais dėl laisvės. Karo
vadas Suvorovas Krenlinėje
istorijoje išvedamas, kaip vie-
nas žymiųjų karių, pramačiū-
sių "laisvųjų" Rusijos imperi-
jos kelių — centralizaciją ir
kaimyninių žemių užgrobinimą,
kaip būtinybę būsimos komu-
nistinės santvarkos įgyvendini-
mui, atseit, "visos žmonijos iš-
ganymui". Carų numylėtinis
rusų poetas A. Puškinas mask-
vinių komunistų pavaižduojamas,
kaip rusų revoliucijos pra-
našas, jos naudai dirbęs.

Visa taip surašyta, faktai
taip sušukuoti, lyg anas ma-
dinos mergučelės plaukai, kad
nebeatskirsi ar jos gimusios
su tokiais plaukais ar jie taip
gerai sušukuoti ir... nudažyti.

Bet tos pačios maskvinių ko-
munistų istorijos kūrėjų tie pa-
šukuotieji faktai kai kada ir
kai kur taip susidėsto, kad
juos, pačius komunistus, pi-
ana be peilio.

Stai maskolių kalba rašoma
"Literaturnaja Gazeta" Nr. 18.,
vasario 10 d. prisiminė, kad
poetas Puškinas prieš 125 me-
tus buvo nukautas dvikovėję.
Čia ir išryškėja visa pūniava
ir prieštaravimai komunistų
kūriamoje "istorijoje".

A. Puškinas parašė Pugačev-
vo istoriją. Tos knygos spaus-
dinimui, tai yra honorarui ap-
mokėti pats caras Nikolajus
I, senų rusų revoliucionių
"palkinui" pramintas, poetui A.
Puškinui pats iteikė dvidešimt
tūkstančių rublių... Ir tas "re-
voliucionierius" A. Puškinas
su dėkingumu tuos pinigūs pa-
ėmė iš rusų caro, kurio vardas
tiek pačioje Rusijoje, tiek už-
sienyje buvo žinomas kaip vie-
no iš žiauriųjų reakcionierių...
rusų tautos laisvosios minties
slopintojų.

Ten pat užtiknami tokį akis
draskantį nesuderinimą. Ru-
sijos imperijoje kelio į komu-
nistinę statytojas rusų išgarbin-
tas karo vadas, komunistų pa-
laimintasis Suvorovas, kurio
vardo ordenu dabar apdovano-
jami visi raudonieji narsieji
kariai, automet dalyvavo Pu-
gačevo sukeltos maišto nuslopi-
nimė...

Galvažudys Pugačevas; j
liaudies didvyrius komunistų
pakeltas, jų istorikų į istoriją
įvedintas kaip vienas tokių,
kuris paspartino Rusijos suko-
munistinią, buvo to paties
carų numylėtinio karo vado
Suvorovo "sudraustas" - nu-
malšintas, panašiai kaip "tė-
vo ir mokytojo" Stalino gene-
rolai buvo šaudomi.

Ir trečias nesuderinimas. Po
etas A. Puškinas savo pozicijos
kūriniai herojaus, savotiško di-

dvyrio ieškojo galvažudžių tai-
pė. Tokį taikstėsi išvesti iš ru-
sų kilmingųjų dvarionų.

Paskui jam sovė mintis, kad
tokiu tipu parankesnis, tikres-
nis, su gyvenimo tikrove susi-
etias būtų galvažudys Stenka
Razin.

Parasęs, A. Puškinas kreipė-
si į Nikolajaus I patikėtinį cen-
zūros reikalams, kad šis iš ca-
ro išgautų leidimą tą kūrinį iš-
leisti.

Caras atsakęs: Nepuisant
dainos apie Stenką Raziną po-
etinio vertingumo, bet turiniu
ji yra negraži, spaudai nelin-
kia. Be to dar, pravoslavų cer-
kvė Stenką Raziną ir Pugačevą
yra prakeikusi.

Visi tie nesuderinimai da-
bar išlenda viešumon, kaip
anoji yla iš maišo. Ir sunku bū-
tu spėlioti ar jie išlenda sa-
valme ar sąmoningai pakisa-
mi tų, kurie nusišano, kad tie-
sia pianna nors ir be peilio, o
mirtis nežūri ar jau vyžos nu-
dėvėtos.

Poetas A. Puškinas kai ku-
riais atsitikimais mėgino ne-
apsukeris ir toli nežiūrincius
karo cenzūros vaidinukus ap-
gauti, kad jė vienas ar kitas kū-
rinys viešai galėtų pasirodyti.

Tokių pat sūktu būdu, cen-
zoriaus budrumų primigdžius,
pasirodė ir A. Puškino "Istori-
ja apie Pugačevą".

Kai ta jo knyga išėjo, Vi-
daus reikalų ministras Uvaro-
vas suserimo. Tada A. Puški-
nas savo dienoraštyje įrašė:

— Uvarov didelis niekšas.
Jis apie mano knygą šūkauja,
kaip apie pasipiktinimo vertą
kūrinį.

Neabejojame, kad ir dabar
kas nors slapčiomis į savo die-
noraščius įrašo:

— Nikita didelis žioplis. Jis
karvėms pataria leisti balsuoti,
o saviems piliečiams draudžia.

J. Vlks.

Hidraulinės žmonių kojos
Pusanro šimto Kanados ir
JAV karo veteranų, netekusių
kojos, šiuo metu išbando nau-
jai padarytas "medines" ko-
jas. Tos dirbtinės kojos turi
mechaniskai hidrauliniu būdu
laikstomus kelius. Tokia ko-
ja einant, keliais automatiškai
lenkiasi kai tik einantis truputį
linkteri priekin. Kadangi
naujos kojos pirštų galai irgi
lenkiasi, vaikščiotojantis išmok-
sta eiti visiškai normaliai ir
patogiai.

Greitu laiku laukiama rin-
koje peilių, kurie padaryti iš
nikelio ir titanium lydinio, ne-
rūdija ir nepraranda blizgesio.
Jie net sūraus vandens nesi-
bijo.

DIENŲ SKEVELDROS

mingai pareiškė... nebeduosias
ankų Altui (Tautos Fondui). Ir
patogu, ir... kitonisčia (nors
ir...)

6. Pasirinkęs laisvę prof. Kloc-
ko dėstė Vakarų žurnalistams:
"Kaip Stalino, taip ir Nikitos
laikais intelektualams (anapus
geležinės uždangos) kelia veda
tokia logika:

"Negalvok. Jei privalai gal-
voti, nesakyk savo mintis. Jei
privalai sakyti, nedaryk to raš-
tu. Jei privalai rašta, nespau-
dink. Jei jau išspausdinai, sku-
dėk atsaukti ir viešai išsižadėk
savo klaidų. Ir vėl iš naujo".

Sovietų Sąjungoje mokslin-
inkams esą duodama bonai
vadinamieji mažieji, tai TV
aparatus, šaldytuvus ir aukš-

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, APRIL 7, 1962

tas kraujo spaudimas, ir didie-
ji, tai automobilius, vila ir
širdies smūgis.

7. Istorijos profesorius Raul
Hilbergo teigia, kad 1933—1945
m. būvyje Vokietijos ir iš viso
Europos žydus prazudęs noras
gyventi bet kuria kaina. Kaip
žydai puoselėję iliuzijas, ma-
tyti iš 1) Vilniaus žydu, ku-
rie 1943 m. patys išdavę gink-
luotų pasipriešinimo organiza-
torių Iechaką Witenbergą ir
2) iš Kauno ghetto žydu, ku-
rie visur skelbė, kad "valanda
gyvenimo — šitai irgi gyve-
nimas".

Hilbergo knygos metrika:
"The Destruction of the Eu-
ropean Jews", Chicago, 1961
m.

Beje, kas nors lietuviška tu-
rėtų būti ir šitoje knygoje: "Je-

wish Art. An illustrated histo-
ry. Edited by Cecil Roth", Lon-
donas, 1961 m.

Gal kas užsūks į biblioteką?!

8. Imu "Tėviškės Ziburij" Nr
13, ir skaitau... dr. Grinų Nr
2, t. y. J. Gobį, kažkur Kali-
fornijoje gyvenantį. Kur ir
kaip gyvena, nesvarbu, mus
diegteri ju recenzija apie H.
Korsakienės romaną "Laikino-
ji sostinė".

Beje, neseniai J. Gobtai pa-
tiko vienos moteriškos (Chica-
go, Ill.) raštų spausdinimas
okupuotojoje Lietuvoje. Dabar
štai ką rašo:

"H. Korsakienė rašo gy-
vai realistiškai, patempdama
romano įvykius ant komu-
nistinio kurpalio. Tiesioginės
komunizmo propagandos
jos knygoje nėra, todėl ją

J. Cicėnas

(Tęsinys iš 1-mo puslapio)

skaitai taip, lyg tai būtų Di-
ckens'o ar Balzac'o roma-
nas."

Pabaiga dar gražesnė. Tik
įsidėmėkite:

"H. Korsakienės romane
nėra grubių "išpuolių" prieš
krikščionybę, nėra grubių
atakų prieš religiją, tad jos
"Laikinoji sostinė" ikintiem
skaitytojams yra malonesnė,
negu M. Kafkaičio romanai
ar A. Skėmos "Čelėsta", "Bal-
ta drobulė" ir "Pabudimas".
Korsakienės "Laikinoje sost-
inėje" žmogaus gyvenimas
nėra nei slykštybė nei absur-
das, o skėmos kūrinuose —
žmogaus gyvenimas slykš-
tus, kvailas ir beprasniškas."

Anot Vilniaus ghetto žydo,
"Vož iz dot?!"

J. Cicėnas

ISTEIGTA 1889 — 73 PROGRESO METAI
MOSŲ NAUJAS PASTATAS
ST. PAUL FEDERAL SAVINGS
6700 WEST NORTH AVENUE, CHICAGO 35, ILL.
National 2-5000
MOSŲ TURTAS YRA VIRS \$138,000,000.00
Frank P. Kosmach, Pres.
Privazuojamieji langeliai. — 3 dideli mašinoms pastatyti sklypai.
SAUGIOS DEPOSITO DĖZUTĖS — TAUPYKITE PER PASTA
Dividend rate 4 1/4% to 4% per annum according to the Savings Plan You Choose. Money in by the 15th of the month will earn from the first.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU
APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS.
Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materijai.
CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET — Tel: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
Mes pranešame savo seniems klientams, o taip pat naujesiems, kuriems mes pataraujame, kad mūsų firma tęsia siuntinių persiuntimą į Sovietų Sąjungą.
Mes esame įgalioti VNESPOSYLTORG tęsti siuntinių siuntimą ir mes garantuojame, kad siuntiniai bus pristatyti ir labai skubiai.
Visi mūsų skyriai turi didelį pasirinkimą siuntiniams reikmenų (audinių, odų ir t. t.) labai prieinamomis kainomis.
Visi mūsų skyriai suminėti žemiau kuo geriausiai jums patarnaus pagal kiekvieno individualius pageidavimus.
NEW YORK 3, N. Y. 39 Second Avenue Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 11, N. Y. 370 Union Avenue Tel. EV 4-4952
BROOKLYN 7, N. Y. 690 Sutter Avenue Tel. DI 5-8908
PATERSON 1, N. J. 99 Main Street Tel. MU 4-6619
VINELAND, N. J. West Landis Ave. (Greek Orthodox Club Bldg.) Tel. FO 3-8569
LAKEWOOD, N. J. 126 4th Street Tel. LO 2-1446
NEW HAVEN, Conn. 6 Day Street Tel. HU 1-2750
PITTSBURGH 3, Pa. 1015 East Carson St. Tel. TO 1-1068
CLEVELAND 13, Ohio 904 Literary Road Tel. SW 8-2868
WORCESTER, Mass. 174 Millbury Street Tel. TO 7-1575
HAMTRAMCK, Mich. 11233 Jos. Campau Tel. BR 9-6909
CHICAGO 22, ILL. 2222 W. Chicago Ave. Tel. WA 5-2737
CHICAGO 8, ILL. 3212 So. Halsted St. Tel. AN 1-2994
LOS ANGELES 22, Cal. 990 So. Atlantic Blvd. Tel. FI 6-1571
SAN FRANCISCO, Cal. 2076 Sutter Street Tel. WA 2-4035
NEWARK 3, N. J. 428 Springfield Ave. Tel. BI 3-1797
PHILADELPHIA 23, Pa. 525 W. Girard Ave. Tel. PL 6-6766
WATERBURY, Conn. 6 John Street Tel. GL 8-2256
GRAND RAPIDS, Mich. 608 Bridge St., N. W. Tel. VI 1-3325
DETROIT, Mich. 7300 Michigan Ave. Tel. CR 2-6397
PASSAIC, New Jersey 176 Market Street Tel. CH 9-6245
ATHOL, Mass., 61 Mt. Pleasant St. Tel. LI 2-1767
BOSTON, 18, Mass. 271 Shawmut Ave. Tel. TL 6-2674
BUFFALO 6, N. Y. 233 Fillmore Ave. Tel. CH 6-4724
HARTFORD, Conn. 132 Franklin Ave. Tel. CH 6-4724
Vineland, N. J. skyrius atidarytas tik penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.

VACLOVO BIRŽISKOS KNYGOS
"Naujiene" galima gauti iš prof. Vaclovo Biržiskos lietuvištinės knygos:
1. Senųjų lietuviškų knygų istorija, I dalis, 208 pusl. \$2.00
kietais viršeliais \$3.00
2. Senųjų lietuviškų knygų istorija, II dalis, 226 pusl. \$2.00
kietais viršeliais \$3.00
3. Aleksandrynas, senųjų lietuvių rašytojų, rašiusių prieš
1865 m., biografijos, bibliografijos ir nobibliografijos,
I tomas, 431 pusl., kieti viršeliai \$7.50
4. Praeities pabiro, rinkinys straipsnių iš Lietuvos praeties,
352 pusl., kieti viršeliai \$6.50
Čia suminėtas knygas pasisūsiame paštu, jei nurodytas pinigų
sumas čekiu ar Money Orderiu pasisūsite tokiu adresu:
"NAUJIENOS", 1739 So. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS, USA.

Apie kvailį, kurs nieko nesibijo

Kašubų pasaka

Vienas klopas (muzikas) turėjo du sūnus: vieną gudrų, kitą kvailą. Kai jį bėda prispausdavo, jis pykdavo ir be prižadasties kvailį mušdavo. Tas, nors tėvui nesipriešino, nes tėvą labai mylėjo, bet buvo kietas klopas ir nieko nesibijojo.

Vyresnysis brolis, tas "išmintingasis", tėvų sugadintasis, visai jaunesnįjį vargino, būtinai norėdamas jam baimės įvartyti.

Sykį vėlybą vakarą kvailys grįžta iš laukų, o štai priešais atėina baltas vaiduoklis ugnimi žėruojančia burna. Bet kvailys neišsigando, o lazda baidyklęi sutvojo per galvą. Čia jo brolis pradėjo rėkti, būtinai paklode apsisiautęs ir į dantis degančią anglį įsikandęs, norėdamas išbandyti kvailio drąsą.

Reikėjo iš karto pasakyti, kas esi — atsakė kvailys, — būčiau tau nieko nedaręs. Pamaniau, kad pikta dvasia pastojo kelią. Ką bepadarysi, ką jau gavai, to niekas nebešims, bet ant manęs nepyk, nes pats kaltas.

Bet gudrusis nubėgo namo ir pasiskundė tėvui, o tas supykęs kvailį iš namų išvarė.

Tu savo kvailumu dar mudu abudu užmuši. Še, imk maišelį su maistu ir eik, kur tavo akys neša!

Pasiėmė kvailys maišelį ir pasižūrėjo liūdnam į savo tėvą, bet nieko, nė vieno žodžio neatsakęs išėjo į sveltą. Perėjo vieną kaimą, perėjo kitą, žmonės klausinėjo: — Kur eini? — Einu vaiduoklių ieškoti, — niškinosi šis. Visi jį kvailiu vadino ir juokėsi.

Taip pasiekė smuklę, kur patyrė, jog visame kaime vaiduoklių nėra, bet toliau laukų gale yra senas apleistas dvaras. Tame dvare yra pakasti dideli turta, bet niekas negali jais pasinaudoti, nes kas tik nueina ir naktį dvaro rūmuose praleidžia, tas iš jų nebegrįžta.

Aš eisiu į dvarą, — pasakė kvailys. Smuklininkui pagailo kvailio berno, jis visai jį baidė ir ggsdino, atkalbinėjo ir pasakojo apie tuos, kurie ten ėjo ir negrįžo. Nieko negelbėjo: kvailys užsispyrė ir tik paprašė jam duoti porą bulvių ir samtį košės ir parodyti kelią į dvaro rūmus.

Smuklininkas pats kvailį nuvedė iki pačios dvaro virtuvės ir pats ko greičiausiai pabėgo, nes jau temo. Kvailys pasilikti vieni vienas. Susirado seną puodą, prisipylė vandens, pakūrė krosnį ir pradėjo skusti bulves. Bulves sudėjęs į puodą girdi iš kamino balsą: — Lekiu, jau lekiu!

— Lekiu, jau lekiu! — Lekiu, jau lekiu! — Lekiu, jau lekiu! — Lekiu, jau lekiu! — Lekiu, jau lekiu! — Lekiu, jau lekiu! — Lekiu, jau lekiu! — Lekiu, jau lekiu! — Lekiu, jau lekiu! — Lekiu, jau lekiu!

Tik plumpit pro kamina ant krosnies nukrito pusė klopo su visomis kojomis. Kvailys nu-

metė žemėn klopo pusę ir toliau sau vakariene verda.

Iš kamino vėl pasigirdo balsas:

— Lekiu, jau lekiu! — Nesiskubink labai, palauk: vakariene greit išvirs! — atsakė kvailys ir antrame puode košę praskiedė į putrą. Jau buvo į kruopas bededęs išvirtas bulves, kai staiga iš kamino ant krosnies nukrito antroji klopo pusė su visa galva. Kvailys numetė antrąją pusę žemėn, ir kadangi vakariene jau buvo išvirsusi, susipylė į dubenį ir pradėjo srbėti.

Žiūri, nagi prieš jį bestovinti baidyklė tokia didelė, su barzda ir baidiomis akimis. Visai neišsigando, tik sako baidyklė: — Eikš, pavalgysim kartu.

Bet baidyklė atsako: — Nenoriu!

— Ne, tai ne, — atsakė kvailys, — matyt nesi išalkęs. Man daugiau liks. Ir valgo lyg niekur nieko.

Kai dubenyje tik likučiai liko, tas vaiduoklis klopas su barzda ir sako:

— Atiduok man tą likutį.

— Nenorėjai kai siūliau, dabar kad ir nori neduosiu.

Ir baigė košės blūdą iki dugno.

Dabar baidyklė priėjo visai arti ir sako:

— Eime persiimti iš juostų.

— Taip greit po valgio nenoriu grumtis. Truputį atspūsiu, tada su tavim persiimsiu.

Išsitiesė kvailys ant suolo ir po valandėlės tarė:

— Esu pasiruošęs.

Ir susiėmė už aprumbų. Ne-trukus kvailys kai tvos baidyklę žemėn, tas net aikterėjo.

— Gavai ko norėjai. Aš visai nesiveržiau su tavim grumtis, — aiškinosi kvailys.

Vaiduoklis atsikėlė ir sako:

— Jei būtum išsigandęs arba davęs man savo vakarienes likutį, būčiau tave nugalėjęs, bet kad tu buvai toks gudrus, tai ir mane išgelbėjai, ir sau laimę laimėjai. Žinok, broli, aš gyvas būdamas buvau turtin-gas bajoras, visas šis dvaras ir rūmai mano buvo ir buvau didelis ponas, patį karalių broliu vadinau, bet buvau žiaurus savo pavaldiniams ir vargšams dvaro baudžiauninkams klo-pams. Supykęs tol klopą kardu kapodavau, kol pusiau perkirsdavau. Visai tą patį dabar vel-niniai su manim daro. Ir dėlto tai kitus dvare baidau ir visus grumtis šaukiu, vis tai už savo baumę. Tu mane išgelbėjai, nes būdamas klopas neišsigandai ir mane nugalėjai. Ši pilis ir dvaras tavo. O dabar eikš su manim į dvaro rūsius, aš tau parodysiu auksą.

Kvailys pasiėmė iš kamino balaną ir ja pasišviesdamas nu-ėjo paskui baidyklę į dvaro vy-no sandėlį. Čia buvo eilėje su-statyta keliolika statinių, visos pilnos auksko. Negyvasis ponas ir sako: — Tuos pinigus tau atiduodu, bet sau ir savo šeimai gali

imti tik vieną statinę. Likusias statines sunaudosi labai tu kaimų, kuriuose gyvena vaikiaičiai tu klopų, kuriuos aš pliekiau. Atiduok jiems auksą ir lai jie patys sprendžia, ką su juo padaryti. Tik įsakiu jiems pasakyk, kad niekas auksko neimtu pats savo naudai, o auksas būtų visų bendrai naudai. Kiekvienas pinigas paimtas sau, išdegins paėmusiam delną. Atmink tatau.

Klausosi kvailys ir žiūri, o baidyklė jo akyse virsta miglele ir išnyksta nieku. Persižegnojo kvailys ir nuėjo į kaimą. Pirmiausia papasakojo smuklininkui. Buvo sušaukta kaimo sueiga ir visi labai stebėjosi, o senieji atsiminė padavimus apie piktaįjį poną anais senais laikais. Išrinko kaimo tarybą, ku-

ri tvarkė pinigus visų labai. O kvailys grįžo pas tėvą ir jį at-sivedė į dvarą.

NAUJIENOS BOLŠEVIKAMS
YRA RAKŠTIS JU AKYSE

Every Litter Bit Hurts...
KEEP AMERICA CLEAN AND BEAUTIFUL!
Published as a public service in cooperation with The Advertising Council

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVERLU!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi išitikus, neturėsite jokių nemalonumų.
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"
O'MALLEY & McKAY, Inc.
222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: Central 6-5206
Generaliniai Agentai šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

Donald Petkus Anthony Petkus
A. PETKUS & SŪNUS
NAUJA KOPLYČIA
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 West 71st Street
(Maplewood gatvės kampas)
GRovehill 6-2345 TOWNhall 3-2108
Pilnas laidotuvių aptarnavimas, įskaitant karstą ir pasinaudojimą mūsų gražiomis koplyčiomis, yra nuo \$375.00; \$430.00; \$595.00; \$650.00; \$695.00; \$750.00; \$875.00; \$895.00; \$945.00; \$975.00; \$900.00 ir daugiau. Karstą galima pasirinkti koplyčioje.
GRAŽIOS INDIVIDUALINĖS KOPLYČIOS
Mašinoms oastatyti aikštė.
Lietuviams teikiama šios rūšies patarnavimus 30 metų.

SIUNTINIAI LIETUVA
Jau dabar siųskite VELYKOMS!
DEL GARANTUOTO PRISTATYMO KREIPKITĖS Į
CENTRAL PARCEL SERVICE
PAGRINDINĖ ĮSTAIGA:
220 South State Street
Tel.: WA 2-9354
NAUJAS SKYRIUS:
2618 West 63rd Street
Tel.: WA 5-2466
Atvykite ir apžiūrėkite mūsų gausų pasirinkimą prekių dovanoms.
PER 15 METŲ PRISTATOMI SIUNTINIUS LIETUVA — VISADA LAIKUI

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS SILEIKIS

Paskutinieji po Renesanso

Giovanni Battista Tiepolo (1692—1769), kurio freskų ir monumentalios tapybos didin-gų kūrinių turi Venecijos baž-nycios ir akademijos, yra pas-kutinis po Renesanso dailininkas.

Viktorijos ir Alberto muzie-jus Londone, Smithsonian in-stitucijos organizacijai vado-vaujant JAV muziejuose dabar rengia 135 Tiepolo grafikos kū-rinių parodas. Šiomis dienomis tie garsaus italų porensansinio dailininko Tiepolo kū-riniai yra rodomi Chicagos Meno institute, prie Michigan Ave. ir Adams St., miesto cen-tre.

Tiepolo kūryboje įžiūrima dailininko Veronese įtakos. Jis religinių kūrinių nedaug tesu-kūrė, negu kiti prieš jį gyve-nusieji Italijos dailininkai, bet Tiepolo davė gausiai alegori-nių ir istorinių paveikslų. Iš 1,300 piešinių bei eskizų tik-tai maža dalelė siunčiama į užsienio muziejus parodomis. Piešiniai atlikti daugiausia juodu arba ruda rašalu, pa-plauti vandeniniu tonu bei pa-lėlio piešiniai, kurių italų dai-lininkai padarydavo labai daug beruošdami didelio formato paveikslų kompozicijas.

Gianbattista Tiepolo ir jo sūnaus Domenico, kuris nepri-lygo savo tėvo talentui, daug kūrinių turi Chicagos Meno institutas. Kiti du jo sūnūs: Lo-renzo ir Canaletto taip pat bu-vo dailininkai, pastarasis pei-sažus tapydavo.

Yra malonu ir įdomu pasi-žiūrėti, kaip klasikinio ir aka-deminio griežto piešimo moks-lo laikytasi tais laikais, kuomet mūsų dienų dailininkas ir be piešinio gali daug ko at-siekti. Tais laikais dailė nebu-vo visuomenėje populiari, nes ji nebuvo jai prieinama, išskir-iant bažnyčias, kur maldinin-kas galėjo pamatyti šventųjų gyvenimo paveikslus. O šian-dien modernioji dailė taip pat visuomenėje nėra populiari, nors kiekviena proga su ja su-siduriama, bet maža yra tokių, kurie supranta ir mėgsta. Yra dar viena meno reprezentacinė srovė arba forma, kuri visais laikais tinka ir visuomenės suprantama, tai realistinė dai-lė.

Jūsų vaikų menas

Chicagos Meno institute ba-landžio 26 d. antrame muzie-jaus aukšte atidaroma vaikų meno darbų paroda, pavadinta "Jūsų vaikų menas". Paroda baigsis gegužio 6 d.

Dail. AD. GALDIKAS Peizažas

Dail. A. Dargio paroda artėja

Dailininko Alfonso Dargio individuali tapybos paroda Čiurlionio Galerijoje atidaro-ma balandžio 28 d. 6 val. vak.

Dail. Dargis gyvena Roches-ter, N. Y. ir plačiai reikiamsi kitataučių meno rateliuose. Da-lyvavo 28 parodose, Rocheste-ryje turėjo 5 asmenines para-das. Laimėjęs daug premijų. Jo kūrinių turi įsigiję žymiausi muziejai, jų tarpe ir Mu-seum of Modern Art.

Mūsų čekagiškė visuomenė turės retos progos susipažinti su Dargio kūryba ir tinkamai jį įvertinti.

65-ta didžioji paroda

Chicagos Meno institute ge-gužės 4 d. Gunsaulus salėje ati-daroma 65-ji Chicagos ir apy-linkės dailininkų meno para-da. Ši paroda laikoma pačiu svarbiausiu mūsų mieste me-niniu pasirodymu. Daug pre-mijų skiriama už kūrinius. Nė-ra abejonės, kad šioje parodo-je dalyvaus ir lietuviai dai-lininkai.

"CAP ARCONOS" . . .

(Tęsinsys iš 2-ro psl.)

atsitiks. Ir sulaukė. Išaušo lentlingoji gegužės trečioji. "Cap Arcona" įgula išklausė iš Flensburgo naujojo valdžios viršininko admiralo Doentzo radio pranešimo, kad Hitleris jau nebe gyvas. Laivui belaukiant įsakymo, pietų metu vir-šum Liubeko įlankos pasirodė britų karo lėktuvai ir pastebė-ję įlankoje ant inkaro laivų grupę, nusileido patikrinti. Ant denio buvę kaliniai pradėjo entuziastiškai mosikuoti ran-komis, kepurėmis ir kas ko-kį skudurą beturėjo. Anglai! Anglai! — džiūgavo nelaimin-gieji, tikėdamiesi pagaliau su-silaukti laisvės. Džiūgavimą viršuje išgirdę, apačioje su-kimštieji kaliniai išlaužė duris, užtvindė laivo praėjimus ir vi-są dieną, bet esesininkai, kurie buvo pasislėpę, bijodami, kad lėktuvai mes bombas, išlindo iš savo sleptuvių ir paleido į minią kulkosvaidžius. . .

Įs 10,000 žmonių, išsigelbėjo apie pora šimtų

Taip naciams besidarbuo-jant, iš anglų lėktuvų buvo gauta radiotelegrama, kad vi-si laivai iškelti baltas vėliava-s, bet naciai buvo per daug užimti žmonių žudymu ir ra-diogramos nepaisė. Kas tada darėsi Cap Arcona laive, nie-kas nežino, tik anglų eskadrilė matydama, kad vėliavų ne-kelia, pasiuntė su bombomis vieną, greit kitą ir trečią lėk-tuvą ir bombos pradėjo kristi dažniau ir didesnės. . . Laivuose kilo dar didesnė panika. Vo-kiečių jūrininkai ir esesinin-kai, viską metę, pasigrobė gel-bėjimosi valtį ir skubiai atsi-irė, o kaliniai vienuose apa-tiniuose, kadangi kitokių apda-rų niekas nebeturėjo, šoko į bangas ir veni čia pat prigėrė, kiti šaltame vandenyje kiek paplaukė sustyro. Laivai jau pavirtę liepsnų ir dūmų lau-žais, bombų sudraskyti, vieni pradėjo grimsti dugnan, kiti ar per miglą dar nepastebėjo, ar nesidomėjo, nes nuskrido nieko nedarę. Tik vakare pa-gičių vokiečių povandeninis lai-vas, nardydamas Liubeko įlan-koje, užplaukė ant minos ir susprogo. "Athen" laivo kapi-tonas netekęs nervų liepė iš-traukti inkarą, iškelti baltą vė-liavą ir taip su savo kaliniais išplaukė į krantą, ir jo dėka 1,998 kaliniai buvo išgelbėti. Laivai "Cap Arcona", "Thiel-bek" ir "Deutschland" pasi-li-ko ant inkaro laukti, kas toliau

V. KASUBA Dvi Figūros

RUSAI APIE JURGĮ BALTRUŠAITĮ

Viačeslavo Ivanovo straipsnio tęsinys
("Naujienu Antroji Dalis", 1961.11.25, 594 nr.)

III
Ši lyrika, perkurianti visus buitines išpūdžius į vieną glausią psalmę, galėtų mums, godiems "nuobodžių žemės giesmių", atrodyti vienagarsė ir niūri. Jinais reiškiniais apdauojo ją tikrai tiek, kiek juose dvasia išsilaisvina: platoniškoji nepasiekiamos pilnaties aistra (eros) joje garsėja kitokios būties ilgesiu.

"O, palaima — nebeskirti mirksnių mirksniuos /pilnaties, — Amžinai grandis ardyti Jungo žemiškos būties!"
Ši lyrika — širdies "malda-knygė", tikrai — "malda-knygė: ne canzoniere, ne dieno-raštis ir ne giesmynas liaudiškos žodžio vartosenos prasme.

Čia turime vieną tų mistikų, kuriems Dievo jūtimas — betarpis duomuo, ir Dievybė, kai kuria prasme, yra matomesnė ir apčiuopemesnė, negu pasaulis. Iš čia šių dykumos meditacijų ir melancholiškų himnų aukšto-religinio derinio pastovumas ir tikslingumas.

Gyvenime yra dieviškoji prasmė, ir įsiprasmina jame palaimingas tikslas; gyvenk ir kentėk dėl gyvenimo; tavieji jame išgyvenimai turi neišmatuojamą vertę, tavasis mirksnis yra jaustas į paties Dievo gyvenimą, — dėl to mus įtikina sekanti elegiškoji teodiceja.

Minties abeja — žemiškojo nuovargio ir nusiminimo reatas bei akimirksnio šešėlis ant šios dvasinės tvirtovės baltų neirstamų sienų.
Abeja, deja, priklauso tikrai žemės lemtims, reiškiniai pateisinimui, o ne dieviškajai dvasios antologijai, ne buičiai šalia laiko, užribinei, priešpa-saulinei. Bet "žvaigždžių pas-lapties" žvilgesys ne visuomet pro tolimus dūmus yra matomas.

"Taigi tarpais skaudu ir /sunku Visuotiniam Dievo miške!"
Mes skatiname jus turėti vil-tį, kalba slaptinai mokovai ir vadovai Getės masonų "Sim-bolyje". Ne mažai mūsų poeto eilėraščių būtų tinkami misti-nėms 18 amžiaus ložėms.

Ši lyrika savyje sutelkia, kaip mes matėm, dvasinę poe-to gyvenimo apybraižą; bet jo-je skaitytojas neris nieko pa-viršiaus biografinio. Rodosi, kad poetas, artėdamas prie savo giesmingojo atnašavimo "altoriaus", prie savo "rūstaus aukuro", — prieš apsisiausa-damas Apolono gulbe, — ieško, kad savo dvasingumo aistringą kiautą nuo savęs nuvilktytų iki slaptosios šventovės paties "vidurinio žmogaus", jau, tar-si, visiškai nuasmenėjusio. Dėl šios pastangos nyksta neigia-mas asmenybės savęs įvertini-mas.

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, APRIL 7, 1962

mas per aš ir ne-aš, mano ir ne-mano, nerimsta jos ribota, vieniša, kūniška savimone.

"Tirpsta kūnas, netekdamas /briaunų Aukuro ugnyje..."

"Naktis suplėšė mirtingąją /mano nelaisvę, Ir štai many išnyko kūnas, Aplinkui manęs išnykusios /sienos"

Tuomet širdis išigilina, ir gyvenimas aiškėja.
"Tilsta šurpas mano vieno... /širdžiai, — būviui /prakilniau..."

Poetas jau tikrai — "paži-nimo subjektas" (kaip sako gnoseologai, savaime supran-tama, slebimojo pažinimo, "ži-nojimo be minties", — pagal mūsų lyriko pasisakymą), tik-tai — žmoniškos užuojautos tu-rėtojas; jis — pro pasaulius praeinantis įsikūnijimo kelei-vis, "amžinosios Lelijos kar-žygyt". Giesmė, kurią jis gie-da, — vienintelė Kelio ir Ra-mento giesmė.

Tiktai savęs atsižadėjęs, jis pradeda giedoti apie pasaulio būtį ir apie save patį, kaip pa-saulio būties atomą; ir šiame savajame užmiršime — jojo giesmingoji išmintis.

"Išmintings, kas širdį alkia Kels ramybėn atšlajau..."

IV
Bet visa, kas individualu, nuo savęs nuvilkdamas, poe-tas neturi paskatos įsitvirtinti ir tame, kas yra matoma, pro-ką jis praeina, — ne kitaip, kaip tikrai jojo stebimojo die-viška - pasaulinio proceso vie-nam mirksniui. Visa, kame sa-vo žvilgsnį sustabdo šitasai ke-leivis - vienuolis su rametu, Lelija pražystančių, didvyriško-je rankoje, — apibendrinama iki tipingumo, iki prigimtiniu-mo: rytas ir vakaras, kelias ir miškas ar kalnai be žmogaus, įjavas lauke ir žiedai lankoje, visapasaulinio gyvenimo "vir-pesys", suliepsnojęs žmogaus pastangos išdidžiame pražė-dėjime, ir atkaklus darbas ke-liančio nepailstamajį kūjį dar-bininko. Retai poeta patrauks, kas vieną viena ir konkretu, ir tikrai tiek, kiek tatau suda-ro bendrinę idėją, — kaip Va-terlo lyguma savąja išdidžia žmonių garbėms epitafija:

"Nulinkit galvos ilgesio /laike: Taikos ganyklos Vaterlo /lauke... Nutilis visur pasaulyje /garsai!"

Už visus ir už viską — mal-da; dėl kiekvieno didvyriško žygio — džiaugsmas; kiekvie-nam laimėti burtui — garbė. "Kiekviena lemtis težydi!"

Vienok ypatingai - dėkingai nusilenkiama pažemintam; vi-sam kam, kas menkinama ir niekinama — palaimingoji meilė; visokiam nusizemini-

mui — iki žemės lenkiamasi "Daliai, kam dulkių /sunkybės maudu, — Lenkiuos iki žemės — Dievo /vardu!" ("Žemės Pakopos")

Džiaugsminga pagarba bū-ties darbingiesiems, gyvenimo juodadarbiams.

Bet niekas atskira širdies nėra išrinkta, savimingo ša-liškumo nėra pamyluota, ne-pavadinta vieninteliu, mažu ir mielu vardu, niekas nesukėlė įsimylėjimo geismo, neišpau-dė ilgesio ir atsiskyrimo aša-rų... Ar visa tai nebus jau mar-katis, ką keleivis mato?

Ne, ne markatis, bet žmoni-jos gyvenimo praeinančios po-yyzos, nesuskaitomi ir laikini rūbai miriadų miriados einan-čių kartu sielu, kurių pasauli-nėje daugybėje poetas liudija visų vardu:

"Mes — rūkų pakopos klotos Dieviškų kalnų svieson".

Reiškinys atsiranda ir nu-lėpsta, ir kiton vieton nueis jį gaivinusi dvasia; o rūbai nu-krito ir sugruzdėjo, kaip kad gelės nužydi, palikdamos sėk-lą būsimam žydėjimui, būsi-mam įsikūnijimui. Ir šią bū-simąją būtovę ir jos įnamį dai-nius iš anksto laimina, malo-ningai, ne be skausmo skir-damasis — čia su mirštančia, čia su dar žydinčia forma. Ro-dosi, kad dėl visa ko matomo poetas teigia: "kaipo dvasia jame praeis, ir nebus, ir neat-pažins be to savosios vietos".

Bendrai ši religinė pasaulė-žiūra suderina būdingus trans-cendentizmo ir imanentizmo bruožus. Pirmasis patvirtina-mas įsitvirtinimu būties "pa-saulietiška kitokios", būties nuramintos gyvajam Dievuje. Žmogui jinais nepasiekiamu, nors siela ir prisimena užribi-nę pilnatį, kurią kažkada — taigi stebėjo.

Šis apreikštas ir kenčiantis "Golgotos pasaulis" yra teo-goninis procesas, kuriam, mes betarpiškai priklausom, — pa-saulietiška, Dieviška ir žemiška paguoda, nuo kurios mus atpalaiduoja tikrai "Mirtis, mū-sų šeštadienis". Todėl kiekvie-nas alsavimas — Dievybės al-savimas, ir kiekvienas reiški-nys — stebuklas.

Pasilpnėjusi blogio pajauta (Nukelta į 5-tą psl.)

"CAP ARCONOS" . . .

(Atkelta iš 3 psl.)

"Thielbek" laivas, gerai bōm bū pataikytas, už kelių minu-čių su visais gyvais žmonėmis nuėjo į dugną. Jo kapitonas jau anksčiau buvo spėjęs nu-sišauti. Didysis keleivinis "Deutschland" apsvirtė dug-nu aukštyr ir taip visus žmo-nes nusinešė į jūros dugną. Pasiliko "Cap Arcona", kuriai bombos padegė aliejaus tan-kus ir ji ant šono pavirtus dar išlitas dvi savaites siuntė į dangų juodų purvinų dūmų de-besis.

Vokiečiai iš Neustadto at-siuntė dvi patrulių valtis li-kusių jūrininkų gelbėti. Tik keliolika kailinių su tų valčių pagalba pasiekė krantą. Iš de-šimties lūkstanių žmonių iš-i-gelbėjo tik apie pora šimtų. Tai įvyko tą pačią dieną, kada Hitlerio "lūkstanių metų rei-chas" buvo baigtas.

J. Pronskus

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE — GARSINKIS IR TU

PERKRAUSTYMAI **MOVING** Leidimai — Pilna apdrauda ZEMA KAINA R. SERENAS 2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumu. ANATANAS VILIMAS 3415 So. Lituanica Avenue Tel.: FRontier 6-1882

SIŪSK PINIGUS I SSSR PILNAI GARANTUOTA JOKIU ATSKAITYMU PASIRASYTOS KVITOS GAUNAMOS UŽ \$10 mokama 9 rubliai. Už persiuntimą iki \$30 — \$3. Virš \$30 — 10%. Turime Bankų Departamento lei-dimą ir apdraudą, bondyta \$20,000.00. Specialistai nuo 1947. **GRAMERCY** Dept. D. 744 Broad St. Patalpa 925 Newark, New Jersey SIUNTIMŲ SKYRIUS 118 E. 28th St. Patalpa 906. New York 16, N. Y. N. Y. Telephone: MU 9-0598. Atidaryta kasdien 9-5:30, Sestadieniai 10-1. Sekmadieniai uždaryta.

Pavasari aplankykit savo gimtąjį kraštą!
Keliaukite populiariu ir draugišku **M. S. BATORY**
Jis išplauks iš Quebec'o balandžio 6; Iš Montrealio — gegužės 4 ir birželio 8.
Maloni ir patogi kelionė į Southampton, Kopenhaga ir Gdynią (Lenkija), iš ten toliau galite keliauti traukiniu ar mašina į kitus rytų Europos kraštus.
Batory — tai modernus, be dūmėlių švarus laivas, su nepaprastai gražiai išpuoštais svečių kambariais ir patogiomis erdvėmis kabino-mis. Jūs pasidžiausite šiuo draugiškumu, tradiciniai pulkais val-giais ir mandagiu patarnavimu, siekiančiu patenkinti keleivius ir jiems padėti.
275 svarus bagažo vežame veltui.
Dėl rezervavimo ir informacijų pasitarkite su savo vietiniu kelionių agentu arba **GDYNIA AMERICA LINE**
220 BAY STREET TORONTO, CANADA

KAIP SUPYKINTI . . .

(Tęsinys iš 8-to pusl.)

Jo savo vyrui antrą klausimą, ar jis gali išaiškinti dėlko iš jos plaunamosios mašinos pro dangtį muilo putas trykšta?...
3. *Nenusisekusi artistė.* Sve-čiuose ji stengiasi atsisėsti ar-čiau didelio veidrodžio, ku-riame galėtų kartis nuo karto pažvelgti ir pamatyti save kal-bėdama. Ji gali plepėti bet ką, absoliučiai bet ką, dėlto kad ji nėra suinteresuota kalbos tema, bet tik savo lūpų gra-žumu, savo figūra, savo tare-na ir išpūdžiu, koki, jos ma-nymu, padaro jos kalba. Syki tokia tiek užsihipnotizavo sa-vo monologu, kad ir nuo kė-dės nuyrto.

4. *Asociacinė Prisitaikėlė.* Ši-toji lėlė neturi jokio supratimo apie ką eina kalba. Bet syki ji pagavo žodį ar garsą, kurs jai ką nors reiškia, ji su savo tri-grašiu jau yra čia. Pavyzdžiui, kalbant su vyrų be kiško pa-sakai, kad "MacArthuro auto-ritetas žymia dalimi pačina nuo jo mokėjimo šauiniai dėvė-ti kreivai ant pakaušio užmau-tą kepurę". Kaip regi, Asoci-a-cinė Prisitaikėlė įsiterpia sa-kydama: "Šryt Doris dėvėjo kepurę golfa lošdamą", ir kal-ba apie kepurės sukasi per mažiausiai 20 minučių.

5. *Primityvė ir Pedantė.* Šios dvi kategorijos yra dvasinės giminės, tik skirtumas tas, kad Primityvė turi šiek tiek, o Pedantė neturi nė kiek vaizduo-tės. Pirmoji viską priima asme-niškai, antroji visur ir visada turi tiesą. Primink apie auto-mobilio nelaimę, ji tuoj įsiki-ša: "Turėtumėt žinoti, kad aš vairuoju labai atsargiai". Kal-bėk apie alkoholi, ji pertrauks su pasipikintimu sakydama: "Aš savo amžinje niekada ne-buvau girta!" Yra dar visa ei-lė charakterių, bet kadangi lie-tuvaičių tarpe tokių mažai pa-sitaiko, nėra reikalo visas va-noti.

Nuo urvinio žmogaus laikų vyrui įsipratino į discipliną. Kitaip ir negalėjo. Saldokini-nas nepataikęs savo vylėcia į kardantį tigra, buvo tigro sugniaužtas. Inžinierius blo-gai mokas matematiką vėliau gavo atsakyti už sugriuvusį jo pastatytą tiltą. Moterys, ne-paisant, ką jos sako, turėjo lengvesnį gyvenimą. Joms ne-reikėjo atsiminti, kad lygiai 2 valandą ryto reikia pamaitinti kūdikį, nes kūdikis pats savo gerkle atstodavo laikrodį. Jei bevirdama pietus pagal Virė-jos knygą arbatinį šaukštelį druskos perskaitė kaip valgo-mąjį šaukštą, kas kitas nuken-tėjo, jei ne vyras?

Baigdamas savo tragikomiš-ką studiją autorius siūlo dvi alternatyvas: arba liautis ban-džius elgtis su tais žvėriukais kaip su sau lygiais, arba pa-bandyti jas išmokyti taisyklių. Jaunavedžiams pataria duoti porai metų moratoriumą, o se-niau vedusiems ir moteris ge-acią tuojau!

J. Pr.

9 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, APRIL 7, 1962

Paimkim knygą, filmą, lyrą ir eikim Lietuvos keliu
Maironio metais pamirštami lietuviško filmo reikalai

Maironio metai — lietuvių kultūros metai. Gerai. Bet kai kurie sūčiai, net Tautos dai-niaus paskleisti, po ilgų metų gali nustoti svarbos ar net bū-ti netikslingi. Sakysime: "Pa-imsma arklą, knygą, lyrą ir eisme Lietuvos keliu". Knyga ir lyra yra tvarkingi, bet arklas — jau per daug atgyvenęs įrankis, net ir perkeltine pras-me.

Prof. Viktoras Biržiška su-rado gerą, tikslesnį, lietuviams naudingesnį pakaitalą: "Lietu-vos kelias vispusiškias: tad, kaip šiandien įsitikinau, ir to-kį šūki galima iškelti: paimkim knygą, filmą, lyrą ir eikim Lie-tuvos keliu!" (1959 metais).

Be abejo, galima pastrin-guoti ne tik apie arklą, bet ir kitokius senovinius dalykus,

ieškoti ar net surasti jiems sen-timentalių žodžių. Ne vien se-nove lietuvių tauta gyva, Da-bartis, svarbiausia Tautos atei-tis turėtų mums labiausiai rū-pėti.

Apie ateitį, kad ir kūrybine prasme, kalbant kažin ar nau-dinga minėti strėles, letis, tri-nyčius, ratelius, molines, šiau-dines bakužes. Taip lietuviš-kuman nepatrauksime savo jaunimą, visur matantį auto-mobilius, modernius įtaisus, raketas, televiziją ir filmus.

Vienos kultūrinės organiza-cijos vardu, penkių valdybos narių pasirašytame spaudoje paskelbtame atsisaukime skai-tome: "Maironio metais visa jėga atsigrėkime veidu į lie-tuvišką kultūrą: dėmesys lietu-viškai knygai, dailininko pa-

veiksliui, lietuviui kompozito-riui". Ir toliau: "Ypatingas dė-mesys jaunimui. Jo laugimas į lietuvišką kultūrą tebūnie mūsų visų gyvybinė pareiga".

O kur lietuviško filmo rei-kaikai? Filmas yra labai svar-bus kultūros reiškinys. Lietu-viškas filmas jau turi savo is-toriją. Kukulė. Gyvuoja ke-lios dešimtys metų. Kodėl no-rima jis slopinti, dusinti, užuo-marsin laikyti? Kodėl nenori-ma jam talkinti? Kodėl nesu-stengiama jis puoselėti? Kodėl neugdoma savo filmuotojų? Kodėl nenumatoma padaryti lietuviško filmo šventę? Ko-dėl?

Broliai ir sesės, šiais laikais svarbiau filmas, negu medinis arklas. Plėškime lietuviško fil-mo dirvoną net ir arklų pag-elba. Algirdas Gustaitis

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

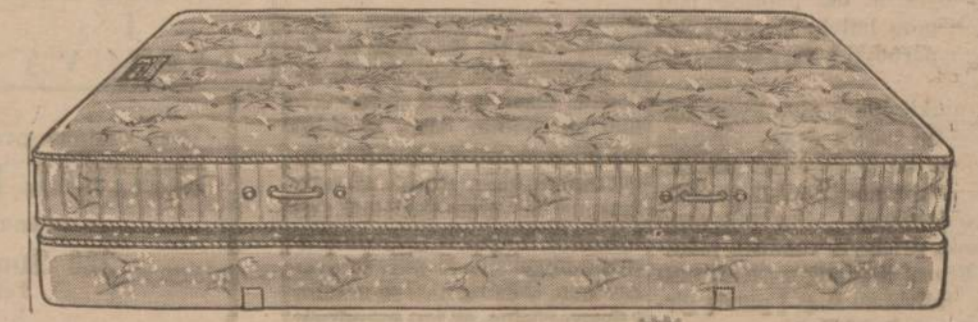
Bothered by "Roll Togetherness"?

It's a common complaint. Take an ordinary mattress. Put a 190 lb. man on one side and a 130 lb. woman on the other. What happens? You guessed it. The mattress sags towards the heavier weight. He sleeps in a hollow. She sleeps on a slope. Uncomfortable? You bet.

That's one sleep problem we've solved many times because we know there's one mattress—the Beautyrest—that gives single bed comfort in a double bed.

BEAUTYREST... the Happiness Money Can Buy

CHOICE: Quilted or Tufted... Regular or Extra Firm
STANDARD SIZES \$79.50 SUPER SIZES \$89.50 UP

Headquarters for Beautyrest made only by Simmons

WOLSKY BROS. FURNITURE AND APPLIANCE CO.

OUR NEW LARGER HEADQUARTERS
6141 SO. HALSTED ST. CHICAGO 21, ILL. Tel. Radcliffe 3-4044 or TRiangle 3-0085

KAIP SUPYKINTI SAVO ŽMONĄ

Humoreska

Amerikoniskasis vyras (American Male) gražiosios lyties aštrių, ilgų ir smalių šilietinių kulnų skandžiai subadytas ir smarkiai apžalotas yra bendrai su savo likimu apsiaprasęs ir jam pasyviai nusilenkęs. Bet iš milijonų pasitaiko vienas kitas, kurs bent aštrių žodžių mėgina atsisądyti. Vienas žymus Amerikos satyrikas George Sumner Albee, kurs pats sakosi esąs 14 metų vedęs ir per tą laiką su savo žmona nė sykio nesušibares, puikioje salygoje "Pastatykime moteris į jų vietą" stačiai medumi tepa kiekvieno vyro ir dilgelimis pliekia kiekvieną moters širdį. Tad kad ir sutrauktoje formoje prašome abidvi lytis su neabejotinai kūniška ir dvasiška nauda jo žodžių pasiklausyti:

Visuose pasaulio kraštuose, su viena išimtimi, moterys yra išstremiamos, kai vyras susėda pasikalbėti. Ta išimtis yra Jungtinės Valstybės. Čia mes leidome moterims dalyvauti pasikalbėjimuose. Tai buvo didžiausia klaida, kokią žmogus yra padaręs nuo tų laikų, kada buvo išrastas automobilis.

Lyčių separacija visur kitur yra griežtai privaloma dėl tos geros priežasties, kad moters istorijos bėgyje įrodė, jog jos negali civilizuotai, racionaliai kalbėtis. Anglijoje pietus baigiant ir portveiną padavus, ponios tuojau išėina į kitą kambarį ir halleris tvirtai užtraukia duris. Kongo, Afrikoje, dženelmenai pasitraukia į palmių lapais tinkuotą klubą, duo dami aiškiai suprasti, jog bet kuri moteris, drįsusi eiti pasuk, bus išpliekta ir išmesta krokodilams.

Kiekvienas vyras — net moronas, net egomaniakas — prisiūko tam tikrų nerašytų pasikalbėjimo taisyklių. Pasikalbėjimas mišrioje vyrų grupėje — pavyzdžiui, galima sumaišyti profesorius su žibalo versmininkais — vyksta skandžiai, stačiai mūloniai. Bet mišrus pasikalbėjimas tarp vyrų ir moterų niekada nesiseka. Tik lėtai man paaiškėjo, kad taip yra ne dėlto, jog moterys būtų menko proto, bet tik dėlto, kad moterys yra moterys.

Norėdamas pasitarnauti visuomenei, satyrikas G. S. Albee pradėjęs rimtai studijuoti moteris ir po ilgo laiko klasifikavęs jas į septynias klases ir kita tiek poklasių, štai kai kurios svarbiausios:

1. **Kompulsyvi Kalbėtoja** arba medvilnaburnė (Cottonmouth), iš pietinių valstybių. Tokios dar mokykloje yra išmokusios, kad didžiausias socialinis nusikaltimas yra leisti pasikalbėjimui nutrūkti. Pavyzdžiui, pats su savo kaimynu lėtu po pietų kalbėsi apie žolę, plauti motorėlių ir kaimynas sekundei nutyla, nosį pasikasyti. Tuo momentu prisloka medvilnaburnė su gatavu maudotu apie jos gimimaitę

kur tai Richmonde. Per gimimaitę kalba beregint išsiplečia į visą litanią vedusių ir netekusių asmenų nuo šiaurinės iki pietinės Karolinos.

2. **Kompulsyvi Kalbėtoja** - Plepaburnė (Blabbermouth), iš vakarinių ir šiaurinių valstybių. Kaip pavyzdį humoristas ima vieną žymų fizikos mokslininką ir jo žmoną, kurią šis vedė bestudijuodamas tame pačiame universitete. Fizikas pradeda jums aiškinti ketvirtosios dimensijos teoriją ir jūs jau pradėdote suprasti, kai staiga jo žmona įsikūša, klausdama "O Heffneris su tokia teorija ar sutinka?" (Heffneris yra veterinarijus, kurio pavardė je pastebėjo beskaitydama to ryto laikraštį). Perėmusi pasikalbėjimo vadovybę ji sta-

(Nukelta iš 9 psl.)

DR. STASYS ŽMUIDZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
EMERGENCY
Stagiai susirgus ar susižeidus kasdien šaukite telefonu: 434-6967.

PAVASARINIS ISPARDAVIMAS
NAMU RAKANDŲ, TELEVIZIJŲ, AUKSINIŲ DAIKTŲ

Kainos sumažintos
Didelis pasirinkimas

Svečių kambario setų,
Miegamojo kambario setų,
Saldytuvų, Karpetų
Skalavimo mašinų,
Gazinių pečių,
Televizijų,
Kėdžių, Lempų,
Staliukų, Phonografų,
Laikrodėlių,
Deimantų,
Lietuviškų plokštelių.

LENGVAIS ISSIMOKEJIMAIMS

BUDRIK FURNITURE
3241 S. Halsted St.
Calumet 5-7237

Atdara pirmad. ir ketvirtad. iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais 11-5.
Budriko radijo programos sekmadieniais iš stoties WHEC, 1450 kil. nuo 2 iki 2:30 val. po pietų.

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2856 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRospect 8-3229
Rezid. tel.: WAilbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
Tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533.
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-7324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirt. ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, antrad. nuo 1-5, treč. ir šeštadienį tiktai susitarus

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS
NERVŲ - SMEGENU LIGOS, CHIRURGIJA
2737 W. 71st STREET
Valandos: tik susitarus skambinant GR 6-3409

Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-2444
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akušerija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDens 3-7278

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštadienį tik 10-12.

Telef. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Seštadieniais 12-4 val. popiet.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia, šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3. Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 14 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

DR. VL. KAUPAS
VIDAUS LIGOS (spec. plaučių ir širdies)
756 WEST 35th STREET (kampus 35th ir Halsted)
Val. vak. 7-9, šešt. 10-2, treč. susitarus.
Ofiso tel. BI 7-0400.
Visada atsilieps tel. 427-0871.

Ofiso tel.: HE 4-1318 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9901
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9:00-2:30 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telefonai: CLiffside 4-2896
Rez. telefonai: WAilbrook 5-5099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienos priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak.
Seštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius prima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
OFISO val.: pirmad., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 nuo 1-8 val. p. p. kasdien, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET (kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PRospect 6-8084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 2 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIŠKŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas.
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

GRADINSKAS
NESIOJAMŲ TV net keliofilika modelių — kiekvienam skoniui.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St. FRontier 6-1998
Ligi Kalėdų atdara ir sekmadieniais nuo 11 — 4 val.

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, APRIL 7, 1962

RUSAI APIE...

(Atkelta iš 4-to psl.)

pasaulyje, iš vienos pusės, žmogaus kūno paslaptys, iš antros, — kiek atskiria šitą pasaulėžiūrą nuo grynai krikščioniškosios ir priartina prie indiškiosios (gali būti šitai yra viena priežasčių, kodėl B. lyrika buvo taip brangi vėliovníui A. N. Skriabinui). Manytina, kad čia pasireiškė gilios senovės paveldimybė poeto, kuriuo didžiuojamės ne tik tai mes, bet ir jaunoji Lietuva.

Pabaigai — keletas pastabų apie pavaizdumo metodą, apie lyrikos formą ir apie lyrikos toną.

Būtų labai klaidinga painioti paminėtą vaizdavimo apibendrinimą su turinio abstraktumu. B. pozicijoje gausu posakių, išreiškiančių bendrines padėtis; bet kaip stebėtojo medžiaga yra pilnai pagrįsta gyvu stebėjimu ir viduriniu patyrimu, taip šios medžiagos dorojimas sąmonėje yra be sąlygų laisvas nuo galvotumo. Iš čia, kai visiškai nėra bekraujų abstrakcijų ir "conceptų" sąvokų, — tikroji poetinių vaizdų daiktinė tikrovė. Bet daiktai, sulaukiantieji poeto dėmesį, paimti tiek "eufemistškai" (jei leidina pavartoti mokyklinį terminą, beti tikrai mūsų mintį apibūdinanti), kitaip sakant, tiek juose iškeliamas vienas, atsiskleidžias šalutinių reikšmių daugiskaitoje, kad kiekvienas šioje lyrikoje vardas sudaro vaizniką visai genčiai ar žmogui. — Taigi, metodus Baltrušaičio, pagal savo sielos sudėtį simbolisto ir vieno iš įkūrėjų literatūros mokyklos ("šiaurės Gėlės"), ši vardų pasisavinusios, — toli gražu ne visuomenę yra grynojo simbolizmo metodas. Iš tikrųjų, simbolizmas vengia jungti dalykus pagal genčių požymį, greičiau suderina įvairybės, teičiamas pirmumą ne vardui, o pasizymėjimui, šlato sau tikslą išryškinti idėją, kaippo aktyvą, vaizduojant ypatingai atskirą reiškinį, kurį jina apibūdina, — ir be to josios sąveikoje ir sąveikoje su kitomis idėjomis. Pagaliau, dalykai, mūsų poeto pavaizdavimu, ne tiek "panašybė", kuria pasireiškia "visa praeinamybė", pagal garsiąją simbolizmo Gėtės formulę, kiek "šviesos spalvų niuansai", Gėtės "šviesos teorijos" prasme — fizika ir metafizika. Pačiame metode, kaip matome, pasireiškia tasai pat patosas kopimo iš vieneto į "universaliją" ir per jas į visuotinę sąveiką, — tasai pat bėgimas iš atskiro į visuotinę, iš spektro spalvų lūžį į susiliejimo baltumą, iš gyvenimo į būties versmę.

Poetine kalba B. didingai — paprastas, saikingai — konservatyvus ir, gal būt, vienodas (kaip ir rimais). Paskutinioji sąvokė, didžiųjų dafimi, paaiškinama jojo sąvita statine sim-

bolika: "ryškis", "virpsmas", "briauna", "mirksnis", "dul-kės" jam tokių pat pastovių simbolinių terminų, arba je-roglifų, rolę vaidina, kaip ir "žvaigždės", "diegas", "piautavas", "kūjis", "ramentas". Jo eilutės kiek kurtaus tembro, pilno garsumo, griežtai išsytotos ir spalvingai instrumentuotos. Ritmikoje maža gesto ir šokio judrumo; dėlto visas lyrinis bangavimas ir garsėjimas — vienas tiktai virpsmas, vienas judesys iki paskutiniųjų gelmių, kaip pati muzikos stichija, iš kurios praeina ir kurioje norėtų si kūryba iš-tirpti, atvirai nesuradama pilnos erdvės žodyje.

Muzikiniai - mediatyvinis mūsų lyriko kūrybinių įkvėpimų charakteris sąlygoja organinį susidarymą naujos kompozicinės formos, kuri yra himno ir elegijos sintezė. Šios formos sukūrimas mes matome originalų darbą šio poeto, aplamai giliai savito ir nepanašaus nei į savo bendralaikius arba ankstesniusius, — nebent tiktai su Baratynskio maniera reikiškais kartais atskiras greičiau atsiktiktinis jojo grakščių mąstymų panašumas.

Dažnai šie himnai - elegijos turi tragiškų epilogų charakterį. Juose girdima tyli nesimatymo guoda, išvertkųjų ašarų garbė, atsisveikinamasis amens su asmenybės išsekintuoju pasauliu. Juose girdimas lelijos slogulys dėl piauťuvo, kuris į nupiaus, ir giesmininko palaiminimas burtininko piauťuvui, sotinančiam atskirumo ilgęsi. Ir pro nesugaunamą žmonijos varpą gausmą — puikiai dieviškojo Varovo persigale — tarpais nuskambės, atsispindės širdyje plonu skausmų sudužusiu brangaus indo staugus skambesys.

"Ir sudužo tylą, tarsi indas /skambus..."
Numirė kažkas gyva, ir čia mums buvo regimi išsipildymas ir pasiekta tobulybės ramybė: vėl tarsi sudužo ir mirė, — ir su mįslingu liūdesiu, panašiu į džiuginimą, epilogistas klausia:

Kodėl gi Dievui taip yra /Mirštamoms tylos taurė?.. /trapi

TARP BROLISKŲ RESPUBLIKŲ
Sovietų pasienių policijos patrulis gavęs atostogas pasakoją kolehozo draugams apie savo nuotykius tarnyboje. "...stoviu naktį sargyboje pačiame pasienyje ir žiūriu skersai kanalą į kitą pusę. Staiga žiūriu, kanale plaukia žmogus. Aš jam, "Stoj!" Jokio atsakymo. Ištiesiu šautuvą ir paleidžiu vienas po kito tris šūvius."
— Bravo! — pritarė keli draugai. — Matyt, koks liaudies priešas bandė pasprukti į Vakarų Berlyną?
— Kam Vakarų Berlyną? Juk aš tarnauju Rytų Vokietijos ir Lenkų liaudies respublikos pasienyje.

"Naujienos" bolševikams yra rakštis jų akyje!

PRINTING OFFSET DULICATING
Lined forms. Varityped heatings, pasteup ready for cameras.
80 square inches average job \$8.00
Presswork running black ink, \$2.00 per thousand, manimum order 5 thousand on 8 1/2 x 11 stock. Plus stock. Also mimeograph run available.
GOLITKO LETTER SERVICE
Room 1523
19 South LaSalle Street
Chicago 3, Illinois

SPECIALŲS SIUNTINIAI
Užsakymai LIETUVON: medicinos, inžinerijos, muzikos ir kiti profesionalai bei specialūs užsakymai.
Išvykimo iš Rusijos leidimų gavimo tarpininkavimas. Prasykite informacijų katalogų.

OVERSEAS CARGO CO.,
4457 So. Talman Ave.
Chicago 32, Ill.,
Tel.: LA 3-8158.
Ved. S. P. JUODVALKIS (Sk.)

A MERIKOJE DIDŽIAUSIAS ŽEMĖS SKLYPŲ BARGENAS
ARKANSAS VALSTYBEJE
NERIBOTOS SKAICIUS SKLYPŲ PO 40 AKRŲ,
KURIŲ KIEKVIENAS KAINUOJA MOKANT IS KARTO \$995 (cash)

Graži nenualinta žemė esanti puikiu Ozark kalnu papėdėje. Būsite privilegijuoti dabar išjunge i smarkiu tempu kylanti žemės sklypu pirkimo bizni gražuose Arkansas plouose, pietvakarinėje dalyje. Malonumai ir pelnas bus jusu. Galima plaukyti laiveliais, maudytis ir meskerioti puikiame Greer's Ferry ezere.

28,000 akrų pardavimui.
Tik kelios minutės kelio iki Heber Springs, aktyvus centras mažai apgyventos Cleburne imperijos. Kiekvienas sklypas yra 40 akrų. Ties sklypai yra 72 mylios nuo Little Rock ir 125 mylios nuo Hot Springs. Žemė yra visiškai nešdirbta.

VENOJE IMPERIOJE SKELBIAMAS ISPARDAVIMAS
\$10 įmokėti... \$20 mėnesiui 60 mėnesių išmokėjimui.
\$1,200 išmokėjimui, arba sutaupykit \$205 mokant visą sumą iš karto (cash)
CLIFFside 4-1171

PARDUODAMOS IR KITOS NUOSAVYBES
7,000 akrų arti Picayune, Miss. — netoli Saturn Booster Rockets bandomųjų laukų.
4,000 sklypu prie Biloxi upės, plotai tinkami golfui žaisti.
1,000 sklypu prie Spring Park Addition, Bay St. Louis, Miss.
18,000 sklypu į pietus nuo Tucson, Ariz., kur išsitus metus būna saulėta vasara.

BILLY BOLES LAND INVESTMENTS, INC.
907-908 American Bank Bldg.
NEW ORLEANS, LA
PHONE JA 5-6044

BILLY BOLES LAND INVESTMENTS, INC.
907-908 American Bank Building, Dept. AFL, New Orleans, Louisiana. Gentlemen: I am enclosing a check or money order for:
□ \$995 as full cash payment
□ \$10 as down payment for 40 acres in ARKANSAS UNLIMITED.
Send literature and contract for deed.

NAME .....
ADDRESS .....
CITY ..... STATE .....

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. AM. 102-7 FM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Seštadienį ir sekmdienį nuo 8:00 iki 9:30 val. ryto.
Vakarųškos: pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO 29, ILL.

Anglų Kalbos pamokos
K. GINEITIS
3255 So. Union Ave., Chicago 16, Ill.
Telefonas: Victory 2-0105
Duoda prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privatus VERTIMAI - PILIETYBE - LAISKAU

LEO'S TEXACO SERVICE
P'nal užbaigti mechaniški darbai "rityrusių tepimas ir aliejus pakeltimas
4951 S. California Ave. (kampus 50 St.)
Chicago 32, Ill.
Leonas Franckus, sav.
Tel. GR 6-9555

ATTENTION PROPERTY OWNERS
Plastering — perfortaping & patch work & all types plaster repairs.
City or suburbs.
Free estimates.
GReen 5-9361 or GReen 5-0854

WANTED: INDIAN HEAD CENTS
Paying 10c. Each
JOHN JANKOWSKI
RE 5-0014

WHITE WAY FLORIST INC.
7149 S. State Street — Chicago, Ill.
Large Variety of cut fresh flowers, plants corsages, funeral wreaths. Special flowers for weddings - anniversaries, birthday, etc. Original creations, reasonable prices.
We deliver flowers all over.
Call VI 6-7149

PASINAUDOKITE PROGA.
Mokykitės būti TV žvaigide. Pasiteiraukite apie mūsų duodamas galimybes besimokantiems. Duodame pamokas ant įvairių instrumentų. Specialus išpardavimas. Gulbransen Pianos & Kimball Pianos Organs. EX 7-6821.
FLORIAN BOLSEGA MUSIC FAIR.
4722 Indianapolis Blvd.

OAK PARK JAGUAR-TRIUMPH VOLVO LTD.
ALL MODELS AVAILABLE
845 Madison Street
Ph. 848-0550

DEMESIO NUOSAVYBIŲ SAVININKAI
Taisome visokias šildymo sistemas. Keičiame šildymo sistemas. Taisome boilerius ir krosnis. Aukštos kokybės darbas. Priemamos kainos, veltul apskaičiavimai. Nesvarbu mieste ar priemiesty.
ALL CITY HEATING
Tel. 925-7660

JOE'S MARKET
Sviežia mėsa ir paukštiena kasdien. A rūšies kiaušiniai 3 tuziniai \$1.29.
4015 W. 31st Street.
CLIFFside 4-1171

JOSEPH VRANEK Jr., savininkas
Kai atvyksite į krautuve, paminksite šį skeibimą.

CHICAGOS SVARIAUSIAS IR MODERNISKAUSIAS DARZAS
BUČODARZAS
WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. AM. 102-7 FM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Seštadienį ir sekmdienį nuo 8:00 iki 9:30 val. ryto.
Vakarųškos: pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO 29, ILL.

Pirmasis operos Aida spektaklis

Vietoje "Mūsų žingsnių" dedama sekanti studento B. V. P. operos "Aidos" premjeros recenzija. Red.

Aidos operoje Etiopijos vergė dainuoja ariją "Ritornel Vincitor" — sugrįški, nugalėtojai. Taip ir įvyko. Po metų pertraukos Lietuvių Opera Chicagoje pastatė Aidą su didžiausiu pasisekimu. Mūsų kultūriniam gyvenime tai yra Renesanso pradžia.

Solistė Danutė Stankaitytė, tituliniame rolėje gal būt geriausiai charakterizuoja šios operos narių bendrą muzikališkumą. Nedalyvavusi jokiai Valstybinės Operos Teatre, neturėdama galimybės pašvęsti pilną laiką operos menui, ji vis dėlto atliko savo rolę su dideliu virtuozizmu išsiliejiu, vaidybine rafinacija bei balso grožiu. Ji sukūrė charakterį, kokio dar Chicago Lietuvių Operoje nesimaiti ir nesigirdėjo. Leisdama balsui glamonėti muzikos frazės, ji jį inkorporavo dramatišiam personazui atkurti, kas yra, ne kiekvienam dainininkui įmanoma. A. Stempuzienė, S. Baras ir A. Brazis tos aukštumos nepasiekė.

Amneris, Verdi rašė, yra ypatinga moteris. A. Stempuzienė, atrodo, su tuo nesuliko. Ji leidosi į per ryškų vienpusišką kerštujančios moters fi-pa. Jos balsas, išskyrus ketvirtą veiksmo invokaciją, taip pat neatkleidė užtenkamai skirtingumo tokiam plačiam vaidmenyje. Jos rūbai, labiau tiko karalienei Sebai, negu kad faraonui dukrai.

Radames — S. Baras. duetuose išsilaiškė nevienodai. Scenose su Amneris jis geriau dainavo nei kad su Aida. Tik tai paskutiniame operos duete jų balsai susijungė į vientisą esybę. Įdomu, kad ir D. Stankaitytė sėkmingai pasireiškė antro veiksmo scenose nei kad trečiame. Šiame veiksmo S. Baras Radames balsas ir vaidyba įgijo naujo vitališkumo, nors retkarčiais trečiame veiksmo, sveikindamas Aidą, labai neįlygiai skambėjo. Jo arija Celeste Aida — ne sapnas. Priešingai Verdi aiškiam nurodymui, ariją jis baigė fortissimo, kai yra pažymėta pp, ir morendo. Ansambliniame dainavime jis pasireiškė įspūdingai.

Vokalinių atžvilgiu A. Brazis čia mums patiko geriausiai iš visų jo sukurtų rolių. Tik tai retkarčiais norėjosi didesnio ritmo tobulumo kaip ir jo vaidyboje didesnės įtampos, keršto jausmo ir laukiškumo.

Iš pagrindinių rolių lieka — chorai, J. Vaznelis ir A. Kučiūnas, dirigentas ir meno vadovas, kokio netikėjimą, kad opera turi. Jis mus tikrai nustebino. Visur jautėsi jo meninė jėga bei režisūra. Be jo vadovybės opera nebūtų galėjusi praskambėti su tokiu sklandumu ir būtinumu. Jo tempai gyvi ir pulsuojantys. Frazavimas su elegancija. Bet didžioji jo dovana yra žinojimas, kada išryškinti dramatinę įtampą, kaip ją pasiekti ir kaip išlaikyti. Nors chorai Triumfo scenoje dainavo žaviai, be jo vadovybės jie nebūtų tos įtampos pasiekę. Taip pat malonu buvo pastebėti, kad ir sofistams jis suteikė tikresnį akompanimentą bei paramą nei kad anksčiau. A. Kučiūnas tikrąja prasme yra šio Aidos spektaklio didvyris.

Nenoriu mažinti chorų nuopelnų. Jie taip pat mus sužavėjo. Dainuoti su tokiu tikslumu ir išraiška, tokia balsų kontrole yra tik iš profesionalų reikalaujama. Puikiausios operoje scenos buvo jų. Dainuodami už scenos, šventovės patalpose, jie sutirpdė auditoriją. Kunigų choras su J. Vazneliu, kuris netikėtai iš išvaizdos didysis, en mass, bet ir vaidybiniai ir vokaliniai choruose pirmavo. Tik tai teismo scenoje iš jų pageidautumėm daugiau vokalinio subtilyumo.

N. Linkevičiūtė nematomoje vaidulėtės rolėje dainavo sodrią mezzosoprano balsu. V. Liorentas, Egipto karaliaus rolėje, mums patiko. Nors jo balsas nestiprus, bet jo laikysena — galingo valdovo. J. Savrimavičius, pasiuntinio rolėje, gal būtų per daug bandė būti pavargęs.

Išskiriant kelis momentus, šviesos buvo geros. Dekoracijos įdomios ir priderintos egiptietiška senovei. (Tik ketvirtą veiksmo scenose reikėtų užmaskuoti dėzes). Masinė režisūra, grupavimas į paveiklus, labai vykę. Vertimas prastas. Baletai — su humoru ir išradingumu.

Chicago Liet. Opera yra Teatras, kur gali naujos jėgos pasireikšti. Malonu matyti jų tiek daug, stebėti jų progresą ir didžiūotis jų pasiekimais. Neuzginčijama, kad D. Stankaitytė šiame Operos Teatre pasiekė didelės solistės aukštumas. Bravo!

Mes nenorime pamazinti mūsų mielių profesionalų statuso, bet mums yra svarbu, kad jaunos jėgos turėtų progos kur pasireikšti ir išmokti to meno, kurį solistai dainavę Lietuvos Operos Teatre galėjo patogesnėje aplinkoje išvystyti. Tai nereikia, kad mes norime jiems užstoti kelią čia pasireikšti, mes tik reikalaujame iš jų muzikalinės erudicijos bei sklandaus bendradarbiavimo.

B. V. P.

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, APRIL 7, 1962

DAUG LIETUVIŲ - MAŽA LIETUVYBĖS

Straipsnelyje "Kaip juos patraukti?" mano pastabas dėl čiagiminių patraukimo lietuvių bėn V. Širvydas (Naujienų Nr. 47) vadina "bergždžiu oro plakimu". Jau pats toks posakis yra nesąmonė, nes išeitų, kad orą galima plakti ir nebergždžiai. Koks tada būtų tas oro plakimas "nebergždžiai"? Vis dėlto, jei p. Širvydas pajuto ir atsiliėpė, reiškia — buvo kliudytas ne tik oras!

Kad Širvydas mane vadina "rūsėčia mokytoja", aš visai nesistebiu, nes visi, kurie dabar šneka apie nutautėjimą, jau laikomi "rūsėčiais", o ypač sunkiai pakeliami tiems, kurie šios temos vengia... Kodėl ta "rūsybė" taip nepatinka p. Širvydui? — jis pats galėtų paaiškinti, nes ir jam, rodos, nepasisekė surasti tai "giesmė", ka' p jis vadina šią temą, "naujų žodžių". Tikriausiai ir jis pats lietuviybėn buvo patrauktas. "senos giesmės" senais žodžiais. O ir dabar, po tiek metų tuščio deklamavimo apie "naujuosius kelius" ir "dinamizmą", senasis Maironis su senom giesmėm ir "senais žodžiais" visai tinka ir mūsų laikams — vyresniems jis gerai pažįstamas, bet jaunimui tikra naujovė. Apskritai, kalbant apie giesmes, reikėtų žinoti, kad giesmė nėra kokia dainuška, kurios žodžius, nuotaikai keičiantis, galima visai pakeičiant. Giesmė tai lyg malda, kur svarbu ne nauji žodžiai, bet turinys ir nuosirdumas.

Labai gaila, kad p. Širvydas, kas tik "trumpai per jo mintis perbėga." Norint atsakyti į straipsnį, reiktų geriau išsiskaityti. Jis pvz. rašo, kad man neva spauda ir organizacijos esančios lygios lietuviškai šeimai ir parapinei mokyklai; toliau, kad išaugimas lietuvių šeimose yra dalyvavimas spaudoje, parapiinės mokyklos lankymas yra dalyvavimas organizacijoj. Kokia šiais atvejais gali būti patraukimas? Didesnės nesąmonės p. Širvydas parašyti negalėjo! Šiuos visus dalykus aš suminėčiau, kaip priemonės lietuvių išugdyti, bet jų nelyginu vienos su kita — nebuvo man jokio reikalo sudarinėti iš jų matematinę lygtį. Norėjau tik pasakyti, kad, jeigu vaikas gimęs liet. šeimoj ir lankęs liet. mokyklą — jau yra gerokai pavedėtas lietuvišku keliu. O tolimesnės pastangos ir asmens apšvietimas galėtų padėti greičiau susivokti ir pasiekti kitų tautiklių, jį tvirtiau susiejančių su savo gimtąja tautybe (lietuvių). Jeigu p. Širvydas žino kitą būdą — tegu paskelbia!

Širvydas, beje, žino tokią kategoriją "lietuvių", kurie moka gerai lietuviškai, tik nenusiteikę būti lietuviais. Tai esą buvęs mūsų visuomeni galvosūkis jau nuo pirmųjų ateivių dienų. Pažįstu juos ir aš. Jokio galvosūkiu čia nėra; tai tik užkietėję svetimybės fanatikai. Su tokiais jau visas dešimtmetis sėdžiu darbovietėje prie vieno stalo. Jie lietuviškai prašneka, kaip sakoma, tik prieš keturių akių, gis šiaip vaidina "amerikonus", nes amerikonybė labiau vertina už savo tautybę. Aną laiką kažkokia "bajoryste", kaip anuomet sulenkė lietuviai lenkų kalbą. Tai gi, piršdami jiems lietuvių, jų nuomone, kėsina mės į jų "aukštesnę" padėtį.

Širvydas mane kaltina neva nekaltančius lietuviškai aš norinti nurašyti į tautos nuobiras. Bet kokie sąrašai čia neturamai šeimai ir parapinei mokyklai; toliau, kad išaugimas lietuvių šeimose yra dalyvavimas spaudoje, parapiinės mokyklos lankymas yra dalyvavimas organizacijoj. Kokia šiais atvejais gali būti patraukimas? Didesnės nesąmonės p. Širvydas parašyti negalėjo! Šiuos visus dalykus aš suminėčiau, kaip priemonės lietuvių išugdyti, bet jų nelyginu vienos su kita — nebuvo man jokio reikalo sudarinėti iš jų matematinę lygtį. Norėjau tik pasakyti, kad, jeigu vaikas gimęs liet. šeimoj ir lankęs liet. mokyklą — jau yra gerokai pavedėtas lietuvišku keliu. O tolimesnės pastangos ir asmens apšvietimas galėtų padėti greičiau susivokti ir pasiekti kitų tautiklių, jį tvirtiau susiejančių su savo gimtąja tautybe (lietuvių). Jeigu p. Širvydas žino kitą būdą — tegu paskelbia!

DOVANŲ GRAŽUS NERŪDIJANTIS 5 GABALŲ SETAS. TURITE ATLIKTI TIK ŠTAI KA: atidaryti naują \$100 ar didesnę taupymo sąskaitą arba tiek pat pridėti prie turimos, ir gauti DOVANŲ šita dainų 5 gabalų setą!

UZEIKITE! APŽIURĖKITE ŠIA NUOSTABIA, TIKRAJĄ AMERICAN STAINLESS BY INTERNATIONAL. LENGVA PAPILDYTI IKI SETŲ ASTUONIEMS! ASMENIMS! PAKLAUSKITE MŪSŲ!

DAUG LIETUVIŲ... MEILĖS LAIŠKAS

(atkelta iš 6 pusl.)

ri jokios vertės. P. Širvydas ar aš galime surašyti ilgiausias pavardžių eiles — nieko nepa-dės. Dabar lietuvių Amerikoj priskaitoma apie ketvirtadalis milijono ar net daugiau, bet kas iš to? Daug lietuvių, mažą lietuviybę. Juk dėsni, kad kokybė pirmąja prieš kiekybę, yra žmonių patirties padarinys. Tačiau jokie išrašymai ar nurašymai niekam kelio į tautinį atsivertimą V. Kudirkos pavyzdžiu neužstoja. Atgaila, jei tik nuoširdi, gera ir paskutinę gyvenimo minutę!

Visai nesiginčiju nei su p. Širvydu nei su Igu Šeiniu, kad tautietis, lietuviškai nemokąs, gali savo tautai daug geru padaryti. Ne apie tai čia kalbama. Svetimtautis ir gali mums daug geru padaryti, pvz. prieš keletą metų Kubos atstovas Jungt. Tautų posėdijoj gy-nė Pabaltijo laisvės reikalą, pa-minėti čia galima senatorių Dodd ir daug kitų. Bet jie tikriausiai jokių pretenzijų būti laikomi lietuviškai neturi. Šeini-nas pavyzdys, kaip lygiai J. Savickio, yra išimtiniai, nes jie paliko literatūrinį įnašą — savo raštus. Betgi, jei būtinai reikia rinktis iš tų dviejų gali-mybių, aš nesiumi spresti, kas tautos išlikimui vertingiau: li-teratūrinis palikimas ar lietu-viškai sąmoningas prieauglis.

Pats Šeinius, anot Širvydo, sa-ko: "Kiekvienas lietuvis priva-lo būti mums brangus" — tai gi lietuvis! Šeinius nemini tų, kurie "nenusiteikę būti lietu-vaiais" ir nenori būti pritrauk-tais.

Man atrodo, kad tyčia ne-vartojančio (užsispyrusio ne-vartoti) savo gimtąją kalbą ir sąmoningai jos nesimokančio tautiečio lietuviybė nėra patva-ri nei patikima — tai lyg ak-rohato kelionė virve.

Neginėjau, kad dabar atėjo į madą tokia lietuviybė, kai tautietis tik iš šalies teikiasi pasidomėti, kas lietuvių daro, ar Lietuvos laisvės reika-lu sutinka kiek padėti. Tai lyg kokie garbės nariai - rėmėjai, nelyginant kaip ta lietuviška mįslė: "Zalia žolė, bet ne žolė — su uodega, bet ne pelė." Ži-noma, geri ir tokie, ką ir besa-kyti! Bet, kad jų skaičius vis augs ir augs — nebebus paga-liau ką ir beremti... Juk kas gi yra ta lietuviybė, jei ne tautiš-kai nusiteikę ir savo gimtąją kalbą vartoję žmonės?

Mano oponentui esą maloniau būti šeimias draugioj, negu mano. Aš jam tos draugystės nepavydžiu. Žinoma, kur lengviau ir patogiau, ten ir maloniau...

Širvydas teigia neva mano pažiūra nutautėlių pritrauki-mo atžvilgiu esanti tokia: "pra-puolė vežimas, teprasmenga visi keturi ratai". Bet nei ve-žimas nei ratai negali patys prasmęgti nei prapulti — jie negali nė pajudėti. Tik vežėjas,

7 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, APRIL 7, 1962

— Panele Resch, prašau rašyti!

Panelė Luiza nuėjo į direk-toriaus kabinetą ir sėdosi prie rašomosios mašinėlos. Direkto-rius Huebneris buvo puikus žmogus. Mandagus, kaip ki-nietis, gabus komersantas, ži-nomas sportininkas. Tik gra-žiosios lyties atstovų draugi-joje jis buvo nedrąsus ir ne-kalbus. Iš visų šių atstovų la-biausiai dėl to nusiminusi buvo panelė Luiza. Jau trejus me-tus ji buvo Huebnerio asme-ninė sekretorė. Kartais ją at-rodė, kad direktorius rodo ją šiokios tokios simpatijos. Bet, deja, jis nieko nesakė.

jei neblaivus, gali vežimą su ratais sulaužyti arba, beklai-džiodamas, įsukti į visai sveti-mą kiemą.

Savo apkasams ginti širv. net vokiečių kalbos griebiasi: "raus mit dem! — iš mūsų do-rybių tarpo, kas lietuvių kal-bos nemoka" — neva tai esąs mano nusistatymas. Vokiškai aš nepamiršau, bet p. Širvydui nederėtų pamiršti, kad tauty-bė ir sava kalba nėra kokios šventųjų ar kankinių dorybės arba koks heroizmas — tai kiekvieno žmogaus pagrindi-nės savybės, skiriančios jį nuo kitataučių. Tai asmens dvasi-nis pavaldas.

Galutinė "Vienybės" kolum-nisto išvada skamba: "aišku — kaip senieji švilpia, taip jau-nieji šoka". Pasirodo: p. Šir-vydui dar ne viskas aišku. Yra kaip tik atvirkščiai: kaip jau-nimas švilpia, taip dabar senieji šoka! Tai lygiai tinka ne tik seniesiems ateiviams, jau-nųjų dabar šokinamas ir dy-piečių senimas.

Pabaigoje dar p. Širvy. prisie-mena apie čiagimiams ėjusį laikraštelį "Jaunimą". Ši jo "information" nėra betgi joks argumentas, nes, jeigu, anot Širvydo, "Jaunimo" redaktori-us su bendradarbiais ir skai-tytojais turėjo išjoti į karą (dėlto tas laikraštelis sustojęs), tai sugrįžę dar rado tebeinan-čių bent porą tuzinų lietuviškų laikraščių. Kiekvienas jų tik-riausiai būtų mieliai sutikęs lietuviškai nepaskaitantiems čiagimiams įvesti anglišką sky-rių, redaguojamą kad ir to pa-ties J. Poškos arba kito, kaip dabar yra, sakysim "Gar-se" arba "Lietuvių Dienos".

M. Snarienė

— Panele Rasch, ar jau pa-risuošėte? — paklausė direk-torius ir atidžiai pažiūrėjo į Luizą.

— Jau, prašau diktuoti, po-ne direktoriau.

Huebneris pradėjo: — Didžiai Gerbiama Pane-le! Komersantų sluoksniuose mane vadina tigrū ir hienu, sportininkai — rykliu. Bet aš esu paprastas ir kuklus vyras. Moterų draugijoje aš bailus, kaip kiškis. Man gėda tai pa-sakyti, bet aš niekad nieko ne-slepiu ir todėl turiu dar sykį pasakyti, kad iš tikro esu bai-lus, net bailisnis už kiškį. Aš norėjau jau seniai prisipažinti, Sportininkai Panele, kad mano širdis priklauso Jums. Bet kiekvieną kartą, kai aš sutin-ku Jus, aš netenku drąsos li-kučių. Ar parašėte, panele Resch?

— Taip, — atsakė išbalusi Luiza. — Tad toliau, — pasakė di-rektorius. — Aš negaliu nuga-lėti savo bailumo ir todėl esu priverstas laišku prašyti Jus ištekėti už manęs. Aš žinau, kad tai per daug oficialu, ži-nau, kad rašytu žodžiu nega-lima parodyti tiek šilumos, kiek gyvu, bet aš negaliu ki-taip pasielgti. Aš tikiuosi, kad Jūs nepyksite. Aš gaunu labai gerą algą, aš turiu puikų auto-mobilį ir gražų namą. Aš myliu Jus. Ar parašėte, panele Resch?

— Taip, — vos pajėgė atsak-yti Luiza ir dar labiau išbalo.

— Aš... hm... aš prašau Jus rimtai apsvarstyti mano pa-siūlymą ir laukiu Jūsų atsa-kymo. Jūsų, na, jūs žinote, kaip baigti laišką... Jau para-šėte, panele Resch?

— Taip, — beveik negodi-mu balsu atsakė Luiza ir atsisto-jo. — Kuriuo adresu siųsti laišką, pone direktoriau?

Huebneris švelniai pažiūrėjo į ją.

— Panelės Luizos Resch ad-resu, — atsakė jis. — Bet jos adresas man nežinomas. Juk ne aš ją priėmiau į tarnybą. Tiesą pasakius, mylima Luiza, kur gi jūs gyvenate?

Vertė E. J.

Naujienų administracija turi daug gražių ir nebrangių kny-gų, kurias galima tik už kelis dolerius įsigyti. Knyga yra ge-riausias žmogaus draugas, tad ir tu įsigyk bent keletą tokių draugų.

JEI NENORI ATSLIKTI NUO PASAULIO ĮVYKIŲ — SKAITYK "NAUJENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Asbach Uralt. the great Brandy from the Rhine. V. X. O. P. 80 Proof. GERMAN DISTILLERIES LTD., NEW YORK 20, N. Y.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE Vokiškos specialybės SHALLER & WEBER Augščiausios kokybės produktai. 6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6. NEW YORKE — 1654 2nd Ave. (85-86 St.), TR 9-3047. HEMPSTEADE — 310 Front Street. IV 3-5540. RIDGEWOODE — 56-54 Myrtle Avenue VA 1-7068. FLUSHINGE — 41-06 Main Street. HI 5-2552. ASTORIOJE — 28-28 Seinyway Street. AS 4-3210. JACKSON HEIGHTS — 82-10 37th Ave. DE 5-1154